

**Benelux
Interparlementaire
Assemblee**

BEKNOPT VERSLAG
VAN DE VERGADERINGEN

Zitting 2016

Plenumvergaderingen van
25 en 26 november 2016 ⁽¹⁾

De Benelux Interparlementaire Assemblee (afgekort “Beneluxparlement”) hield op 25 en 26 november 2016 zijn winterzitting onder het voorzitterschap van mevrouw *Maya Detiège*.

**Assemblée
Interparlementaire
Benelux**

COMPTE RENDU
ANALYTIQUE DES RÉUNIONS

Session 2016

Séances plénières des
25 et 26 novembre 2016 ⁽¹⁾

L'Assemblée interparlementaire Benelux (en abrégé “Parlement Benelux”) a tenu ces 25 et 26 novembre 2016 sa session d'hiver sous la présidence de *Mme Maya Detiège*.

¹ Deze vergaderingen vonden plaats in Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers (25 november) en in de Belgische Senaat (26 november), in Brussel.

¹ Ces réunions ont eu lieu dans la Chambre des représentants de Belgique (25 novembre) et dans le Sénat de Belgique (26 novembre), à Bruxelles.

Agenda

**Vrijdag 25 november 2016,
vergadering om 14 uur**

**Halfroond,
Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers**

1. Opening van de zitting

Welkomstwoord en mededelingen door mevrouw Maya Detiège, voorzitter

2. De Beneluxsamenwerking inzake defensie (om 14.15 uur)

Rapporteurs: de heren Wouter De Vriendt en Marc Hendrickx

Uiteenzetting door de heer Steven Vandeput, minister van Defensie (B)

Voorstel van aanbeveling.- Bespreking.- Stemming

3. De (frauduleuze) doorverkoop van toegangskaartjes (om 15.15 uur)

Rapporteur: de heer Jef Van den Bergh

Uiteenzetting door de heer Kris Peeters, vice-eerste-minister en minister van Werk (B)

Voorstel van aanbeveling.- Bespreking.- Stemming

4. Internationale zendingen en deelname aan internationale tentoonstellingen

Rapporteur: de heer Marc Hendrickx

Uiteenzetting door de heer Kris Peeters, vice-eerste-minister en minister van Werk (B)

Bespreking

5. De strijd tegen sociale dumping (om 16 uur)

Rapporteur: de heer Ward Kennes

Uiteenzetting door de heer Philippe De Backer, staats-secretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee (B)

Voorstel van aanbeveling.- Bespreking.- Stemming

Agenda

**Vendredi 25 novembre 2016,
réunion à 14 heures**

**Hémicycle,
Chambre des représentants de Belgique**

1. Ouverture de la session

Paroles de bienvenue et communications par Mme Maya Detiège, présidente

2. La coopération Benelux en matière de défense (à 14 heures 15)

Rapporteurs: MM. Wouter De Vriendt et Marc Hendrickx

Exposé par M. Steven Vandeput, ministre de la Défense (B)

Proposition de recommandation.- Discussion.- Vote

3. La revente (frauduleuse) de billets d'entrée (à 15 heures 15)

Rapporteur: M. Jef Van den Bergh

Exposé par M. Kris Peeters, vice premier ministre et ministre de l'Emploi (B)

Proposition de recommandation.- Discussion.- Vote

4. Missions internationales et participation à des expositions internationales

Rapporteur: M. Marc Hendrickx

Exposé par M. Kris Peeters, vice premier ministre et ministre de l'Emploi (B)

Discussion

5. La lutte contre le dumping social (à 16 heures)

Rapporteur: M. Ward Kennes

Exposé par M. Philippe De Backer, secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord (B)

Proposition de recommandation.- Discussion.- Vote

6. Jaarprogramma's 2017 van de commissies van het Beneluxparlement

Toelichting door de commissievoorzitters.- Bespreking

7. Afscheid van de uittredende leden en verwelkoming van de nieuwe leden

Zaterdag 26 november 2016,
vergadering om 10.15 uur

Halfgrond, Belgische Senaat

1. De malafide hondenhandel

Rapporteur: mevrouw Sabine Vermeulen

Tussentijds verslag

2. De samenwerking op het vlak van controle van het luchtvaartverkeer

Rapporteur: de heer Jef Van den Bergh

Tussentijds verslag.- Bespreking

3. De Benelux-railagenda

Rapporteurs: de heren Roger Negri en André Postema

Tussentijds verslag.- Bespreking

4. De snelle opsporing van vermiste kinderen

Rapporteur: mevrouw Patricia Creutz

Tussentijds verslag

5. De goederenstromen tussen de Beneluxlanden onderling en met de aangrenzende landen (Benelux-Rapport Vrachtvervoer 2016: belang en meerwaarde van goederenvervoer in de Benelux)

Rapporteur: de heer Jef Van den Bergh

Tussentijds verslag

6. Conferentie "Smart cities – smart grids", Esch Belval, 7 oktober 2016

Rapporteur: de heer Marcel Oberweis

6. Programmes annuels 2017 des commissions du Parlement Benelux

Présentation par les présidents de commission.- Discussion

7. Départ des membres démissionnaires et accueil des nouveaux membres

Samedi 26 novembre 2016,
reunion à 10 heures 15

Hémicycle, Sénat de Belgique

1. Le commerce véreux de chiens

Rapporteuse: Mme Sabine Vermeulen

Rapport intermédiaire

2. La coopération en matière de contrôle du transport aérien

Rapporteur: M. Jef Van den Bergh

Rapport intermédiaire.- Discussion

3. L'agenda ferroviaire Benelux

Rapporteurs: MM. Roger Negri et André Postema

Rapport intermédiaire.- Discussion

4. La recherche rapide d'enfants disparus

Rapporteuse: Mme Patricia Creutz

Rapport intermédiaire

5. Les flux de marchandises entre les pays du Benelux et avec les pays limitrophes (Rapport Benelux 2016 Transport de marchandises: importance et valeur ajoutée du transport de marchandises au sein du Benelux)

Rapporteur: M. Jef Van den Bergh

Rapport intermédiaire

6. Conférence "Smart cities – smart grids", Esch Belval, 7 octobre 2016

Rapporteur: M. Marcel Oberweis

7. Plenaire vergadering van de Baltische Assemblée, Riga, 27-28 oktober 2016

Rapporteur: de heer Willem Draps

8. Plenaire vergadering van de Noordse Raad, Kopenhagen, 31 oktober-3 november 2016, en werkbezoek aan de Faroer eilanden, 4-6 november 2016

Rapporteur: de heer Marcel Oberweis

9. Nordic – Baltic conference on human trafficking, Tallinn, 10-11 november 2016

Rapporteur: mevrouw Patricia Creutz

10. Neerlegging van antwoorden van de regeringen op vroeger aangenomen aanbevelingen

11. Begroting voor het dienstjaar 2017

Rapporteur: de heer Daniel Senesael

12. Benoeming van het Bureau 2017-2018

13. Benoeming van de griffier 2017-2018

14. Benoeming van rekeningverificateurs voor het dienstjaar 2016

15. Slottoespraak door mevrouw Maya Detiège, voorzitter van het Beneluxparlement

7. Session plénière de l'Assemblée balte, Riga, 27-28 octobre 2016

Rapporteur: M. Willem Draps

8. Session plénière du Conseil nordique, Copenhague, 31 octobre-3 novembre 2016, et visite de travail aux îles Féroé 2016, 4-6 novembre 2016

Rapporteur: M. Marcel Oberweis

9. Nordic – Baltic conference on human trafficking, Tallinn, 10-11 novembre 2016

Rapporteuse: Mme Patricia Creutz

10. Dépôt de réponses des gouvernements à des recommandations antérieures

11. Budget de l'exercice 2017

Rapporteur: M. Daniel Senesael

12. Nomination du Bureau 2017-2018

13. Nomination du greffier 2017-2018

14. Nomination des vérificateurs aux comptes pour l'exercice 2016

15. Discours final par Mme Maya Detiège, présidente du Parlement Benelux

Beknopt verslag van de vergaderingen

Plenaire vergadering van vrijdag 25 november 2016

Opening van de vergadering

De vergadering wordt om 14.07 uur geopend door mevrouw *Maya Detiège* (B), voorzitter, in de zaal van de plenaire vergaderingen van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers waarvan ze de voorzitter, de heer *Siegfried Bracke*, die het halfroond ter beschikking heeft gesteld van het Beneluxparlement, dankt.

Na het programma van de dag en de praktische schikkingen te hebben toegelicht, deelt de voorzitter de wijzigingen in de afvaardigingen mee.

Verwelkoming van nieuwe leden

Bij beschikking van 6 september 2016 hebben de voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Nederland laten weten dat mevrouw *Yasemin Cegerek*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, is aangewezen als effectief lid van de Benelux Interparlementaire Assemblée.

Bij beschikking van 11 oktober 2016 werd gemeld dat de heer *Remco Dijkstra* ontslag heeft genomen als plaatsvervangend lid van de Benelux Interparlementaire Assemblée. Bij dezelfde beschikking werd mevrouw *Barbara Visser*, lid van de Tweede kamer der Staten-Generaal, aangewezen als plaatsvervangend lid van onze Assemblée.

In de Belgische afvaardiging vervangt de heer *Peter De Roover* mevrouw *Veerle Wouters*, en vervangt de heer *Vincent Sampaoli* de heer *Anthony Dufrane*.

De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers heeft, tijdens haar plenaire vergadering van 29 september 2016, de heer *Peter De Roover*, lid van de Kamer, verkozen als effectief lid van het Beneluxparlement, ter vervanging van mevrouw *Veerle Wouters*, ontslagnemend.

De liberale groep heeft de heer *Vincent Van Quickenborne* aangewezen als fractievoorzitter ter vervanging van de heer *Bart Somers*.

De Nederlandse delegatie heeft mevrouw *Ingrid de Caluwé* aangewezen als delegatievoorzitter.

De voorzitter verwelkomt de nieuwe leden en wenst hen tevens proficiat.

Nadat de agenda is goedgekeurd geeft de voorzitter het woord aan de heren *De Vriendt* en *Hendrickx* alsook

Compte rendu des réunions

Séance plénière du vendredi 25 novembre 2016

Ouverture de la séance

La séance est ouverte à 14 heures 07 par *Mme Maya Detiège* (B), présidente, en la salle des séances plénières de la Chambre des représentants de Belgique, dont elle remercie le président, *M. Siegfried Bracke*, de mettre l'hémicycle à disposition du Parlement Benelux.

Après avoir évoqué le programme de la journée et les dispositions pratiques, la présidente fait part des modifications dans les délégations.

Accueil de nouveaux membres

Le 6 septembre 2016, les présidents de la *Eerste* et *Tweede Kamer der Staten-Generaal* des Pays-Bas ont décidé de désigner *Mme Yasemin Cegerek*, membre de la *Tweede Kamer der Staten-Generaal*, comme membre effectif de l'Assemblée Interparlementaire Benelux.

Par décision du 11 octobre 2016, il a été annoncé que *M. Remco Dijkstra* a démissionné en sa qualité de membre suppléant de l'Assemblée Interparlementaire Benelux. Par la même décision, *Mme Barbara Visser*, membre de la *Deuxième Chambre des États Généraux*, a été désignée en qualité de membre suppléant de notre assemblée.

Dans la délégation belge, *M. Peter De Roover* remplace *Mme Veerle Wouters*, *M. Vincent Sampaoli* remplace *M. Anthony Dufrane*.

Au cours de sa séance plénière du 29 septembre 2016, la Chambre des représentants de Belgique a élu *M. Peter De Roover*, membre de la Chambre, en qualité de membre effectif du Parlement Benelux en remplacement de *Mme Veerle Wouters*, démissionnaire.

Le groupe libéral a désigné *M. Vincent Van Quickenborne* comme président de groupe, en remplacement de *M. Bart Somers*.

La délégation néerlandaise a désigné *Mme Ingrid de Caluwé* comme présidente de la délégation.

La présidente souhaite la bienvenue aux nouveaux membres et leur transmet ses félicitations.

Une fois l'ordre du jour approuvé, la présidente donne la parole à *MM De Vriendt* et *Hendrickx*, ainsi qu'au lieute-

aan luitenant-generaal Van De Voorde, kabinetschef van de Belgische minister van Defensie, de heer Vandepuut, die zal spreken namens de minister die wegens andere werkzaamheden niet aanwezig kan zijn.

De Beneluxsamenwerking inzake defensie

De heer Marc Hendrickx (B), rapporteur, meldt dat de verenigde commissies Buitenlandse Zaken en Grensoverschrijdende Samenwerking kolonel Johan Breyne van het Stafdepartement Strategie (ACOS Strat) van de Belgische Defensie, en drs. Maarten van Meurs, strategisch adviseur van het departement Internationale Samenwerking bij de Nederlandse Defensie hebben gehoord. Zij schetsten de evolutie van de samenwerking inzake defensie sinds 2014.

Hij herinnert eraan dat de basisprincipes van de samenwerking inzake defensie zijn vastgelegd in de verklaring die op 18 april 2012 te Brussel werd ondertekend. Dat akkoord strekt ertoe de efficiency van de samenwerking te verbeteren waarbij tegelijkertijd de autonomie van de drie landen wordt gegarandeerd. Volgens het akkoord zijn de samenwerkingsdomeinen: logistiek en onderhoud, opleiding, training, de militaire opdrachten en de aankoop van materiaal.

Die principes moeten in concrete samenwerkingsprojecten worden omgezet.

De bewaking van het luchtruim tegen burgervliegtuigen, bijvoorbeeld, wordt in het kader van de terroristische dreiging, om beurt waargenomen door België, Nederland en Luxemburg. Niet alle projecten waren echter zo succesrijk. Bepaalde projecten werden, nadat ze waren geëvalueerd, niet voortgezet omdat ze geen meerwaarde hadden. De nieuwe coördinatiecel voor helikopters had tot taak een gezamenlijk Belgisch-Nederlandse bevelstructuur op te richten om de dagelijkse taken te coördineren, maar Nederland bleek onvoldoende capaciteit te hebben om een gedeelte ervan in een gezamenlijke structuur onder te brengen.

De landcomponentsamenwerking boekt vooruitgang, meer bepaald voor de opleiding en de training. De scholen voor logistiek organiseren samen cursussen en tactische oefeningen op gezamenlijke terreinen. Een gezamenlijk trainingsveld voor tactische oefeningen maakt het mogelijk de kosten te beperken.

Om technisch-budgettaire redenen was het nog niet mogelijk een enkele school voor para's op te richten, maar dankzij een technisch akkoord kunnen gezamenlijke installaties worden gebruikt.

nant-général Van De Voorde, chef de cabinet du ministre belge de la Défense, M. Vandepuut, qui s'exprimera au nom de celui-ci, retenu par d'autres travaux.

La coopération Benelux en matière de défense

M. Marc Hendrickx (B), rapporteur, signale que les commissions réunies ont auditionné le colonel Johan Breyne du département "stratégie" de la Défense belge et M. Maarten Van Meurs, conseiller stratégique du département "coopération internationale" auprès de la Défense néerlandaise. Les experts ont retracé l'évolution de la coopération en matière de défense depuis 2014.

Il rappelle que les principes de base de la coopération en matière de défense figurent dans la déclaration signée à Bruxelles le 18 avril 2012. L'objectif de cet accord était d'améliorer l'efficacité des coopérations tout en garantissant l'autonomie des trois pays. L'accord identifie comme zones de collaboration la logistique et la maintenance, la formation, l'entraînement, les tâches militaires et l'acquisition de matériel.

Ces principes doivent être traduits en projets de collaboration concrets.

Par exemple, la surveillance de l'espace aérien contre les avions civils représentant une menace terroriste est assurée en alternance par la Belgique, les Pays-Bas et le Luxembourg. Cependant, tous les projets n'ont pas rencontré autant de succès. Certains, après évaluation, n'ont pas été poursuivis par manque de plus-value. La mission de la nouvelle cellule de coordination pour les hélicoptères était de créer un commandement commun belgo-néerlandais pour coordonner les tâches quotidiennes mais la capacité des Pays-Bas s'est avérée insuffisante pour en consacrer une partie à une mise en commun.

La coopération de la composante terrestre avance, notamment pour la formation et l'entraînement. Les écoles de logistique organisent conjointement des cours et des exercices tactiques sur des terrains communs. Un terrain d'entraînement commun pour les exercices tactiques permet de limiter les frais.

Des raisons technico-budgettaires n'ont pas encore permis de créer une école unique de paras mais un accord technique permet aux pays d'utiliser des installations en commun.

De heer Hendrickx behandelt vervolgens het marine samenwerkingsproject BeNeSam. Op 30 november aanstaande zullen de ministers Hennis en Vandeput een intentiebrief ondertekenen voor de aankoop van fregatten en mijnenvegers. Dat is een nieuwe stap in de samenwerking tussen de twee landen.

Op medisch gebied maakt het project RESCUE sinds 2013 medische evacuatie van gewonden mogelijk. De opleiding gebeurt in Luxemburg. Met dat project, dat loopt tot in 2017, wordt het bewijs geleverd dat elk land een bijdrage aan de militaire samenwerking kan leveren.

Voor de aankoop van materiaal werd een *memorandum of understanding* uitgewerkt. Het gaat hier om een kaderakkoord per project dat met technische akkoorden moet worden aangevuld. Er zijn onder andere dergelijke akkoorden voor het onderhoud van de fregatten, de opslag van munitie, de wisselstukken voor de helikopters.

De heer Hendrickx is tot slot van mening dat de Verklaring van 2012 een mooie impuls heeft gegeven aan de Beneluxsamenwerking inzake defensie. Die dynamiek moet worden gesteund, zoals in de aanbeveling voorgesteld door de heer De Vriendt wordt gedaan.

De heer Wouter De Vriendt (B), rapporteur, verklaart dat de militaire samenwerking vanzelfsprekend is voor de Benelux die inzake defensie een gezamenlijk standpunt moet innemen en de nationale regeringen ertoe moet aanzetten in die zin te ijveren.

De aanbeveling vindt haar oorsprong in de Beneluxverklaring die op 18 april 2012 te Brussel werd ondertekend. De Beneluxsamenwerking is op dat gebied al ver gevorderd en de good practices nemen toe. Hij geeft als voorbeeld de integratie van de Belgisch-Nederlandse marines in een enkele bevelstructuur waar de ervaring wordt gedeeld en die model kan staan.

In de resolutie wordt melding gemaakt van de gezamenlijke operaties van België en Luxemburg in Libanon en Afghanistan. De heer De Vriendt vermeldt tevens de gezamenlijke opleiding en training, de gezamenlijke operatie van België en Nederland tegen de Islamitische Staat en de gezamenlijke luchtruimbewaking van de Benelux door de Belgische en Nederlandse componenten.

Hij stelt vast dat de Beneluxverklaring van 2012 slechts gedeeltelijk is geïmplementeerd en wijst erop dat in de aanbeveling de regeringen worden verzocht de verklaring ten uitvoer te leggen en de militaire samenwerking te versterken. In de aanbeveling wordt meer bepaald gevraagd de marine samenwerking te versterken, de voorbereidende maatregelen te nemen voor de operati-

M. Hendrickx aborde ensuite le projet de collaboration maritime BeNeSam. Le 30 novembre prochain, les ministres Hennis et Vandeput signeront une lettre d'intention pour l'acquisition de frégates et de chasseurs de mines. Cela représentera un nouveau jalon dans la collaboration entre les deux pays.

Dans le domaine médical, le projet RESCUE permet les évacuations médicales de blessés depuis 2013. La formation a lieu au Luxembourg. Ce projet, qui court jusqu'en 2017, illustre le fait que chaque pays peut apporter sa contribution à la coopération militaire.

Un *memorandum of understanding* a été réalisé pour l'acquisition de matériel. C'est un accord-cadre par projets, qui doit être complété par des accords techniques. Il en existe entre autres pour l'entretien des frégates, le stockage des munitions, les pièces de rechange pour les hélicoptères.

M. Hendrickx considère enfin que la Déclaration de 2012 a donné une belle impulsion à la collaboration du Benelux en matière de défense. Il convient de soutenir cette dynamique, ce que fait la recommandation présentée par M. De Vriendt.

M. Wouter De Vriendt (B), rapporteur, affirme que la coopération militaire est une évidence pour le Benelux qui doit adopter une position commune en matière de défense et inciter les gouvernements nationaux à œuvrer en ce sens.

La recommandation prend sa source dans la Déclaration Benelux signée à Bruxelles le 18 avril 2012. La coopération Benelux est déjà très avancée dans ce domaine et les bonnes pratiques se développent. Il cite l'exemple de l'intégration des forces navales belgo-néerlandaises dans une structure de commandement unique où l'expertise est partagée et qui peut servir de modèle.

La résolution mentionne les opérations communes menées avec la Belgique et le Luxembourg au Liban et en Afghanistan. M. De Vriendt cite également les formations et entraînements communs, l'opération menée conjointement par la Belgique et les Pays-Bas contre l'État islamique et la surveillance commune de l'espace aérien du Benelux par les composantes belges et néerlandaises.

Il constate que la Déclaration Benelux de 2012 n'est que partiellement implémentée et précise que la recommandation demande au gouvernement de la mettre en œuvre et de renforcer la coopération militaire. Celle-ci demande notamment de veiller à approfondir la coopération des forces navales, de prendre des mesures préparatoires pour la coopération opérationnelle autour de l'hélicoptère

onele samenwerking rond de helikopter NH90, werk te maken van een enkele trainingslocatie voor parachutisten in het trainingscentrum te Schaffen, en een gezamenlijke opleidingsinfrastructuur op te zetten in de elf domeinen vermeld in de Verklaring van 2012.

In de aanbeveling wordt nog gevraagd de samenwerking zichtbaarder te maken voor het grote publiek door de Benelux-identiteit te valoriseren. Er wordt ook voorgesteld standaardisering en interoperabiliteit bij aankopen en investeringen in aanmerking te nemen.

Bijkomende samenwerkingsdomeinen moeten worden geïdentificeerd: *pooling and sharing*, hergroepering van de luchttransportcapaciteit, versterkte samenwerking tussen de componenten Land en Lucht met het oog op gezamenlijke verwerving en interoperabiliteit, gezamenlijke operaties. In de aanbeveling wordt tot slot een aanvullende Beneluxverklaring met al die elementen gesuggereerd.

Luitenant-generaal Claude Van De Voorde (B), kabinetschef van de heer Steven Vandeput, Belgisch minister van Landsverdediging, herinnert eraan dat nauwelijks honderd jaar geleden de landen in Europa het tegen elkaar opnamen terwijl ze vandaag hand in hand samenwerken. De tijden veranderen ongetwijfeld en Europa beleeft de langste periode van vrede die het ooit heeft gekend. Maar ook de wereld verandert, geen enkel probleem blijft tot de landsgrenzen beperkt en de landen die begrotingsuitdagingen het hoofd moeten bieden en inspanningen moeten leveren om onze veiligheid te garanderen, krijgen het steeds moeilijker.

Er wordt al lang op defensie bespaard. De dreiging die uitgaat van Rusland, de vele latente conflicten aan de grenzen van Europa, en de terroristische aanslagen, ten slotte, herinneren er ons aan dat vrede en veiligheid kwetsbaar zijn. Ons veiligheidsapparaat moet worden hervormd en versterkt om de nieuwe dreigingen het hoofd te bieden, aldus luitenant-generaal Van De Voorde. De Belgische Defensie heeft dan ook een nieuwe visie en een hervormingsplan voor de toekomst ontwikkeld.

De samenwerking van de Belgische marine en de Nederlandse marine wordt als een van de grootste successen op het Europees continent gezien. Zonder die samenwerking zouden België en Nederland niet langer over een marine beschikken die naam waardig.

België zal investeren in zijn veiligheidsapparaat en nieuwe capaciteiten ontwikkelen, maar wil ook zijn partners ertoe aanzetten de gezamenlijke problemen eindelijk samen aan te pakken. De Belgische strategische investe-

NH90, de créer un site unique d'entraînement de parachutistes au centre d'entraînement de Schaffen, de créer une infrastructure commune de formation dans les onze domaines spécifiés par la Déclaration de 2012.

La recommandation demande encore de rendre la coopération plus visible pour le grand public en valorisant l'identité Benelux. Elle propose de prendre en considération la standardisation et l'interopérabilité lors d'achats et d'investissements.

Il faut identifier des domaines supplémentaires de coopération: *pooling and sharing*, regroupement de la capacité aérienne de transport, coopération renforcée entre composantes Terre et Air en vue d'acquisitions en commun et d'interopérabilité, opérations communes. La recommandation se termine par la suggestion d'une Déclaration Benelux complémentaire qui intègre ces éléments.

Le lieutenant-général Claude Van De Voorde (B), chef de cabinet de M. Steven Vandeput, ministre belge de la Défense, rappelle qu'il y a cent ans à peine, les pays d'Europe se dressaient les uns contre les autres alors qu'aujourd'hui, ils travaillent la main dans la main. Les temps changent, sans doute, et l'Europe vit la plus longue période de paix qu'elle ait jamais connue. Mais le monde aussi a changé, aucun problème ne s'arrête plus aux frontières et les pays devant faire face à des défis budgétaires, fournir des efforts pour garantir notre sécurité est de plus en plus difficile.

Depuis longtemps, on fait des économies sur le dos de la défense. Or la Russie menaçante, une kyrielle de conflits larvés aux frontières de l'Europe, les attentats terroristes enfin nous rappellent que la paix et la sécurité sont fragiles. Notre appareil sécuritaire doit être transformé et renforcé pour faire face aux nouvelles menaces, nous dit le lieutenant-général Van De Voorde. Ainsi la Défense belge a-t-elle développé une nouvelle vision et un plan de transformation pour l'avenir.

La collaboration des marines belge et néerlandaise est reconnue comme l'une des plus réussies sur le continent européen. Sans elle, ni Belgique ni Pays-Bas ne disposeraient encore sans doute d'une marine digne de ce nom.

La Belgique va investir dans son appareil sécuritaire et développer de nouvelles capacités mais elle veut aussi pousser ses partenaires à enfin traiter ensemble les problèmes communs. Les investissements stratégiques belges

ringen bieden dus tal van samenwerkingsmogelijkheden, in de eerste plaats met Nederland en Luxemburg.

Op 18 april 2016 hebben de ministers van Defensie van de Beneluxlanden beslist de huidige samenwerkingsvorm inzake defensie uit te breiden en uit te diepen. In dat verband is de Belgisch-Nederlandse marine samenwerking (BeNeSam) die dertig jaar geleden werd opgestart een voorbeeld, maar andere samenwerkingsvormen zijn mogelijk: een agentschap voor wapenbeheersing, een Europese school voor parachutisten, de gezamenlijke aankoop van intelligente gevechtstoestellen, doorgedreven samenwerking inzake opleiding of training of nog de helikopters NH90, de samenwerking op het gebied van de medische capaciteit of de inlichtingen.

Vanaf 2017 zal het Benelux-luchtruim om beurt bevaakt worden door Belgische en Nederlandse vliegtuigen, wat betekent dat gedeeltelijk van de nationale soevereiniteit wordt afgezien.

Luitenant-generaal Van De Voorde kondigt aan dat volgende week een knelpunt zal worden weggewerkt met de ondertekening van een akkoord voor de gezamenlijke aankoop van fregatten en ontminers.

minister Vandeput heeft een nieuwe impuls willen geven aan de samenwerkingsprojecten. Met Luxemburg werd een werkgroep opgericht om nieuwe samenwerkingsdomeinen te zoeken en met Nederland werden verkennende ontmoetingen georganiseerd. Voor de minister en zijn woordvoerder zou een intensere samenwerking een goede zaak zijn voor de drie landen.

De heer Sébastien Pirlot (B) neemt het woord namens de socialistische groep. Hij herinnert eraan dat het project van een Europese defensie-unie al meer dan 50 jaar op zich laat wachten en van een operationele militaire capaciteit is nog geen sprake waardoor Europa op diplomatiek gebied alsook wat de bescherming van zijn belangen betreft, verzwakt is. Zelfs de grote lidstaten hebben niet langer de middelen voor hun ambities uit het verleden en de NATO, die het middel lijkt om een collectieve defensie te garanderen, heeft af te rekenen met een flank die door Rusland wordt bedreigd en een zuidelijke flank die wordt geconfronteerd met een door politieke instabiliteit veroorzaakte massale immigratie. Daarbij komen nog de troebele rol van Turkije in de strijd tegen IS en de isolationistische neiging van de Verenigde Staten. De oprichting van een Europese pijler in de NATO is voor de heer Pirlot meer dan ooit noodzakelijk.

De Benelux maakt natuurlijk deel uit van de harde kern van Europa. Het voorstel van aanbeveling strekt ertoe de militaire samenwerking tussen de drie landen,

offrent donc de nombreuses possibilités de collaboration, en premier lieu avec les Pays-Bas et le Luxembourg.

Le 18 avril 2016, les ministres de la Défense des pays Benelux ces pays ont décidé d'élargir et d'approfondir la forme actuelle de collaboration en matière de défense. À cet égard, la collaboration marine belgo-néerlandaise (BeNeSam), vieille de trente ans, constitue un modèle mais d'autres formes de collaboration sont possibles: une agence de maîtrise de l'armement, une école européenne de parachutistes, l'acquisition commune d'appareils de combat intelligents, des collaborations poussées en matière de formation ou d'entraînement ou encore les hélicoptères NH90, la coopération en capacités médicales ou dans le renseignement.

Dès 2017, l'espace aérien du Benelux sera surveillé à tour de rôle par des avions belges et néerlandais, ce qui implique de renoncer partiellement à la souveraineté nationale.

Un point d'achoppement sera dépassé la semaine prochaine, annonce le lieutenant-général Van De Voorde, avec la signature d'un accord pour l'acquisition commune de frégates et de démineurs.

Le ministre Vandeput a voulu donner une impulsion nouvelle aux projets de coopération. Un groupe de travail a été mis en place avec le Luxembourg pour explorer les nouveaux domaines de coopération et des rencontres exploratoires ont eu lieu avec les Pays-Bas. Pour le ministre et son porte-parole, intensifier la coopération serait une opération favorable pour les trois pays.

M. Sébastien Pirlot (B) prend la parole au nom du groupe socialiste. Depuis plus de 50 ans, le projet d'une Union européenne de la défense se fait attendre, rappelle-t-il et on est encore loin d'une capacité militaire opérationnelle, ce qui affaiblit l'Europe sur le plan diplomatique comme dans la protection de ses intérêts. Même les grands États membres n'ont plus les moyens de leurs ambitions passées et l'OTAN, qui apparaît comme le moyen d'assurer une défense collective, est tiraillée entre un flanc est soumis à la menace russe et un flanc sud aux prises avec l'immigration massive générée par l'instabilité politique. À cela s'ajoute le rôle trouble de la Turquie dans la lutte contre l'EI et la tentation isolationniste des États-Unis. La création d'un pilier européen au sein de l'OTAN apparaît donc à M. Pirlot plus nécessaire que jamais.

Le Benelux fait naturellement partie du noyau dur de l'Europe. Renforcer la coopération militaire entre les trois pays, sans oublier la France et l'Allemagne, prendre des

zonder Frankrijk en Duitsland te vergeten, te versterken, gezamenlijke maatregelen te nemen op het gebied van opleiding, investeringen en interoperabiliteit en domeinen te identificeren waar de drie Staten complementair kunnen worden.

De Europese Staten die geconfronteerd worden met nieuwe dreigingen en geopolitieke omwentelingen kunnen niets anders dan nauwer samen te werken op militair gebied en inzake diplomatie en ontwikkelingssamenwerking. Enkel die “3D-strategie” zal Europa de mogelijkheid geven op internationaal niveau een rol te spelen zonder in de fouten uit het verleden te vervallen.

De heer Frank Köhler (N) wijst erop dat de militaire samenwerking tussen Nederland en België in Irak en Syrië niet door zijn partij, de Socialistische Partij, wordt gesteund. Hij beklemtoont dat we niet in vrede leven en dat de F-16 vliegtuigen van de twee landen veel slachtoffers maken.

Hij is van oordeel dat de aanbeveling waarin om intensievere gezamenlijke operaties wordt verzocht, afbreuk dreigt te doen aan de nationale soevereiniteit en de nationale eenheid in gevaar dreigt te brengen. Hij vindt niet dat die evolutie moet worden aangemoedigd.

Hij vraagt de auteurs van de aanbeveling wat de betekenis is van de laatste considerans: “*De internationale militaire samenwerking kan op termijn de huidige uitdagingen verzoenen met de economische realiteit*”.

De heer De Vriendt antwoordt dat een maximale benutting van de beschikbare capaciteit financiële maar ook politieke voordelen heeft. Hij wijst erop dat het Beneluxparlement zich niet uitspreekt over de internationale operaties waaraan de drie landen moeten deelnemen: dat is een kwestie van nationale soevereiniteit. De laatste considerans betekent dat met beperkte budgettaire middelen de militaire samenwerking efficiënter kan zijn.

Het voorstel van aanbeveling wordt aangenomen.

Internationale zendingen en deelname aan internationale tentoonstellingen

M. Marc Hendrickx (B), rapporteur, herinnert eraan dat het Beneluxparlement in november 2015 een aanbeveling heeft aangenomen inzake de samenwerking op het gebied van internationale evenementen. Hij geeft aan dat de assemblee in die tekst voorstelt aan de samenwerking inzake internationale evenementen concrete vorm te geven door te voorzien in een Benelux-paviljoen waar elke deelnemende Staat zijn thema vrij kan kiezen. Zo'n paviljoen zou schaalbesparingen mogelijk maken en tevens de Staten,

mesures communes en matière de formation, d'investissements, d'interopérabilité, identifier des domaines où les trois États peuvent devenir complémentaires, voilà le sens de la proposition de recommandation.

Confrontés à de nouvelles menaces, à des bouleversements géopolitiques, les États européens ne peuvent que s'unir plus étroitement sur le plan militaire, en matière de diplomatie et de coopération au développement. Seule cette stratégie “3 D” permettra à l'Europe de jouer un rôle sur le plan international, en évitant les erreurs du passé.

M. Frank Köhler (N) indique que la coopération militaire entre les Pays-Bas et la Belgique en Syrie et en Irak n'a pas reçu le soutien de son parti, le *Socialistische partij*. Il souligne que nous ne vivons pas en paix et que les F-16 des deux pays font de nombreuses victimes.

Il considère qu'en demandant d'intensifier les opérations communes, la recommandation risque de porter atteinte à la souveraineté nationale et de mettre à mal l'unité nationale. Il ne pense pas que cette évolution soit à encourager.

Il demande aux auteurs de la recommandation ce que signifie le dernier considérant: “*La coopération militaire internationale est de nature, à terme, à concilier les défis actuels avec la réalité économique*”.

M. De Vriendt répond que l'utilisation maximale de la capacité disponible a des avantages financiers mais aussi politiques. Il précise que le parlement Benelux ne se prononce pas sur les opérations internationales auxquelles les trois États doivent participer: c'est une question de souveraineté nationale. Le dernier considérant signifie qu'avec des moyens budgétaires limités, une coopération militaire renforcée peut être plus efficace.

La proposition de recommandation est adoptée.

Missions internationales et participation à des expositions internationales

M. Marc Hendrickx (B), rapporteur, rappelle qu'en novembre 2015, le Parlement Benelux a adopté une recommandation sur la coopération en matière d'événements internationaux. Il explique que le texte présenté invite les gouvernements à la concrétiser dans des événements internationaux par la création d'un pavillon Benelux dans lequel chaque État participant peut choisir librement le thème qui l'intéresse. Un tel pavillon permettrait de réaliser des économies d'échelle tout en promouvant les

de deelgebieden en de wijze waarop de Benelux werkt in de verf zetten.

In afwezigheid van de Belgische vicepremier, de heer Kris Peeters, geeft *de heer Luc Willems* (B) het gecoördineerd antwoord van het comité van ministers. Hij geeft aan dat het comité met belangstelling kennis heeft genomen van de aanbeveling. Het comité wijst erop dat de oprichting van een Benelux-paviljoen niet de algemene regel kan zijn. Aangezien de tentoonstellingbureaus de instelling Benelux niet erkennen, kan zo'n paviljoen slechts geval per geval, al naar gelang van het organiserende land, worden overwogen.

De heer Ward Kennes (B) en de volgende sprekers vinden dat een bemoedigend antwoord aangezien de mogelijkheid van een Benelux-paviljoen wordt opengelaten. De heer Kennes is van oordeel dat, indien de thema's zich daartoe lenen en de kosten worden gedeeld, de samenwerking positief kan zijn.

De Benelux zou daardoor ook zichtbaarder worden. Aangezien de situatie van de internationale handel momenteel minder gunstig is, vindt *de heer André Postema* (N) het interessant dat het aantal gezamenlijke uitstalramen in het buitenland wordt opgevoerd.

Voor *de heer Joost Taverne* (N) kunnen ze, in weerwil van het oubollig aspect van de tentoonstellingen, de internationale ambities van de Benelux ten goede komen.

De voorzitter verwijst dit punt naar de commissie om de toepassing ervan te bespreken.

Jaarprogramma's 2017 van de commissies van het Beneluxparlement

Mevrouw Ingrid de Caluwé (N), voorzitter van de commissie Justitie en Veiligheid, komt terug op een jaar van werkzaamheden die getekend werden door het internationaal terrorisme, wat geleid heeft tot een resolutie waarin de politieke en justitiële samenwerking en het zoeken naar mogelijkheden op het gebied van informatie-uitwisseling worden aanbevolen. De commissie had ook aandacht voor de vermissing van kinderen.

Ook in 2017 zal de commissie zich over de kwestie van het terrorisme buigen, meer bepaald de geradicaliseerde jongeren en de herziening van het Beneluxverdrag over de grensoverschrijdende operaties. Dat verdrag dat dateert van 2004, moet worden herzien om het aan de nieuwe situatie aan te passen. Wat het onderwerp draagmoederschap betreft, dat door Luxemburg wordt voorgesteld, lijkt de aanpak in elk land verschillend te zijn.

États, les entités fédérées et la manière dont le Benelux fonctionne.

En l'absence du vice-premier ministre belge, M. Kris Peeters, *M. Luc Willems* (B) donne la réponse coordonnée du comité des ministres. Il signale que le comité a pris connaissance de la recommandation avec intérêt. Le comité a indiqué qu'il n'est pas possible de faire de la création d'un pavillon Benelux une règle générale. Les bureaux d'exposition ne reconnaissant pas l'institution du Benelux, un tel pavillon ne pourrait être considéré qu'au cas par cas, en fonction du pays organisateur.

M. Ward Kennes et les intervenants suivants considèrent cette réponse comme encourageante, vu qu'elle laisse entrevoir la possibilité de présenter un pavillon Benelux. M. Kennes estime que, si les thèmes s'y prêtent et que les coûts sont partagés, la coopération peut être positive. Cela permettrait également de rendre le Benelux plus visible.

Le climat actuel étant défavorable au commerce international, il semble intéressant à *M. André Postema* (N) de multiplier les vitrines communes à l'étranger.

Pour *M. Joost Taverne* (N), en dépit du côté désuet des expositions, elles peuvent servir les ambitions du Benelux en matière internationale.

La présidente propose le renvoi de ce point en commission pour examiner son application.

Programmes annuels 2017 des commissions du Parlement Benelux

Mme Ingrid de Caluwé (N), présidente de la commission Justice et Sécurité, revient sur une année de travaux marquée par le terrorisme international, ce qui a conduit à une résolution recommandant de renforcer la coopération en matière de police comme de justice et à examiner les possibilités en matière d'échange d'informations. La commission s'est également intéressée aux disparitions d'enfants.

En 2017, la commission se penchera encore sur le terrorisme en s'intéressant aux jeunes radicalisés et à la révision du traité Benelux sur les opérations transfrontalières. Celui-ci datant de 2004, il faut le réviser pour l'adapter à la nouvelle situation. Enfin, pour le sujet de la gestation pour autrui, proposé par le Luxembourg, l'approche semble différente selon les pays.

De heer Marc Hendrickx (B), voorzitter van de commissie Buitenlandse Betrekkingen, geeft de onderwerpen aan die deze commissie verder zal bespreken: de militaire samenwerking, de internationale zendingen en een gezamenlijke aanwezigheid op internationale tentoonstellingen en beurzen.

De heer Sébastien Pirlot (B), voorzitter van de commissie Sociale Zaken, Volksgezondheid, Onderwijs en Sport wijst erop dat de commissie Sociale Zaken zich in 2016 gebogen heeft over het bestrijden van sociale dumping en dat een voorstel van aanbeveling aan de assemblee zal worden voorgelegd.

In 2017 wil de commissie zich toeleggen op de weesgeestesmiddelen en de mobiliteit van de patiënten en van de grensoverschrijdende zorg. Ze zal eerst de grensarbeid en de arbeidsmobiliteit bespreken om de belemmeringen op het gebied van beroepskwalificatie, stages en pensioenen van de grensarbeiders, weg te werken. Wat de pensioenen betreft, kan het verschil in pensioenleeftijd een probleem zijn wanneer het pensioen moet worden berekend van degenen die in verscheidene landen hebben gewerkt.

De heer Willem Draps (B), voorzitter Financiën en Mobiliteit, geeft de verzekering dat deze commissie werk zal blijven maken van de prioriteiten die door de Benelux zijn vastgelegd. Op de railagenda staan de versterking van de grensoverschrijdende verbindingen op korte afstand en de verbetering van de verbindingen tussen de drie hoofdsteden van de Beneluxlanden wat de toegankelijkheid en de reisduur betreft.

Hij voegt eraan toe dat de commissie zich zal buigen over het particulier en openbaar, stedelijk en interstedelijk personen- en goederenvervoer. De *modal shift*, met andere woorden het toenemend gebruik van alternatieve brandstoffen en de harmonisering van de erkenningsprocedures, zal bijzondere aandacht krijgen.

Tevens wijst hij op het gebruik bij wijze van proef van vrachtwagens met een grotere capaciteit om het aantal voertuigen op de weg terug te dringen. De harmonisatie van de boetes en de ontwikkeling van het papierloos douanevervoer staan ook op de agenda.

Ten slotte heeft de commissie zich na de studie van de Benelux Unie gebogen over de logistieke stromen op het gebied van het vervoer en de samenwerking tussen de havens in de Benelux. De commissie wenst in 2017 bepaalde aspecten van dat veelzijdig onderwerp te bespreken.

Vervolgens stelt *mevrouw Sabine Vermeulen* (B), ondervoorzitter van de commissie Economie, Landbouw en Energie, het programma van haar commissie voor: de

M. Marc Hendrickx (B), président de la commission Relations extérieures, évoque les sujets que celle-ci continuera à traiter: la coopération sur le plan militaire, les missions internationales et une présence commune lors de foires ou expositions internationales.

M. Sébastien Pirlot (B), président de la commission Affaires sociales, Santé publique, Enseignement et Sport, précise qu'en 2016, la commission des Affaires sociales s'est penchée sur la lutte contre le dumping social et qu'une proposition de recommandation sera soumise à l'assemblée.

En 2017, la commission entend se concentrer sur les médicaments orphelins et la mobilité des patients et des soins transfrontaliers. Elle abordera également le travail frontalier et la mobilité de l'emploi en vue d'abattre les obstacles que constituent encore la qualification professionnelle, les stages et la pension des travailleurs transfrontaliers, l'âge différent de départ à la retraite pouvant poser des problèmes au moment de calculer la pension de ceux qui ont travaillé dans plusieurs pays.

M. Willem Draps (B), président de la commission Finances et Mobilité, assure que cette commission poursuivra les priorités définies par le Benelux. La définition d'un agenda ferroviaire porte sur le renforcement des liaisons transfrontalières à courte distance et l'amélioration des liaisons entre les trois capitales des États du Benelux en termes d'accessibilité et de temps de parcours.

Il ajoute que la commission se penchera sur le transport des personnes et des marchandises, privés ou publics, urbain ou interurbain. Le *model shift*, c'est-à-dire l'utilisation de plus en plus répandue de combustibles alternatifs, et l'harmonisation des procédures d'agrément feront l'objet d'une attention particulière.

Il signale l'utilisation à titre d'essai de camions de plus grande capacité pour réduire le nombre de véhicules sur les routes. L'harmonisation des amendes routières et le développement des transports sous douane sans papiers sont également à l'ordre du jour.

Enfin, à la suite de l'étude de l'Union Benelux, la réunion du 21 novembre s'est penchée sur les flux logistiques en matière de transport et la coopération portuaire dans le Benelux. La commission a exprimé le souhait d'aborder ce sujet en 2017 sous certains de ses nombreux aspects.

C'est au tour de *Mme Sabine Vermeulen* (B), vice-présidente de la commission Agriculture et Énergie, d'exposer le programme de sa commission: l'économie circulaire,

circulaire economie, met in het bijzonder aandacht voor de recycleerbare en herbruikbare producten, de digitale Benelux, met een kritisch onderzoek van de eengemaakte Beneluxmarkt, de afschaffing van de roamingkosten of de regelgeving op het gebied van elektronische communicaties, de kleinhandel en de beperkingen op de interne markten die moeten worden opgeheven, de pesticiden, inzonderheid de grensoverschrijdende problemen ter zake en ten slotte de malafide hondenhandel.

De heer Wouter De Vriendt (B), ondervoorzitter van de commissie Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, legt de nadruk op de *Smart Cities*. De commissie wil werk maken van een aanbeveling opdat de steden de actoren van het milieubeleid zouden worden alsook met betrekking tot de harmonisatie van de regelgeving op het gebied van consumptie.

De heer Joost Taverne (N), voorzitter van de commissie Grensoverschrijdende Samenwerking, komt terug op het eerste onderwerp van vandaag: de defensiesamenwerking. Volgens hem kan de manier waarop die samenwerking wordt georganiseerd, met inbegrip van de bijdrage van Luxemburg, als een succesvol voorbeeld van de samenwerking tussen de drie landen worden gezien.

Wat het bevorderen van de handel betreft, hebben de premiers te kennen gegeven dat ze op een regelmatigere basis, in het kader van de samenwerking, willen ijveren voor een gezamenlijke aanpak naar aanleiding van internationale tentoonstellingen of Europese handelsmissies.

Aandacht zal ook uitgaan naar de contacten met de Visegrad-groep. In bepaalde delen van Europa wordt op een andere manier geredeneerd. Om zich met kennis van zaken te kunnen uitspreken heeft een zending van de commissie grensoverschrijdende samenwerking een bezoek gebracht aan Hongarije om er de politieke toestand te onderzoeken. Dat heeft geleid tot contacten met de landen van de groep.

Tot besluit stelt hij dat de commissie haar lijst met onderwerpen in de toekomst zal beperken in de hoop meer effect te sorteren.

De heer André Postema (N) voegt eraan toe dat de commissie zich moet buigen over de samenwerking in geval van een nucleaire crisis. Hij acht het tevens wenselijk dat ernaar gestreefd wordt zo'n crisis te voorkomen. Hij vraagt mevrouw De Caluwé dan ook of op het gebied van kernenergie en energie gezamenlijke inspecties kunnen worden georganiseerd. Laatstgenoemde antwoordt dat dit punt al is opgenomen in het programma van de commissies en dat de suggestie van de heer Postema daaraan kunnen worden toegevoegd. Aangezien de kerninstalla-

avec une attention aux produits recyclables et réutilisables; le Benelux numérique, avec un examen critique du marché unifié dans le Benelux, en traitant entre autres de la suppression des frais de *roaming* ou de la réglementation en matière de communications électroniques; le commerce de détail et les barrières à lever sur les marchés internes; les pesticides, en particulier les problèmes transfrontaliers dans ce domaine; enfin, le commerce véreux de chiens.

M. Wouter De Vriendt, vice-président de la commission Aménagement du territoire et Environnement, met l'accent sur les *Smart Cities*, la commission devant produire une recommandation pour que nos villes soient des acteurs de la politique de l'environnement et sur l'harmonisation des réglementations en matière de consommation.

M. Joost Taverne (N), président de la commission Coopération transfrontalière, revient sur le premier sujet du jour: la coopération en matière de défense. Pour lui, la manière d'organiser cette coopération, incluant la contribution du Luxembourg, est à citer comme une réussite de la coopération entre les trois pays.

En matière de promotion du commerce, les premiers ministres ont montré l'intention d'œuvrer plus régulièrement, dans le cadre d'une coopération, avec la volonté de travailler ensemble lors d'expositions internationales ou de missions commerciales européennes.

On veillera également aux contacts avec les pays du groupe de Visegrád. Dans certaines parties de l'Europe, on raisonne de manière différente. Pour se prononcer en connaissance de cause, la mission de la commission coopération transfrontalière s'est rendue en Hongrie pour en examiner la situation politique. Cela a donné lieu à des contacts avec les pays du groupe.

Il conclut que la commission se limitera à l'avenir à une liste moins importante de sujets, avec peut-être un effet plus important.

M. André Postema (N) ajoute que la commission doit se pencher sur collaboration en cas de crise nucléaire. Pour lui, il serait bon également d'œuvrer à éviter ce genre de crise. Il demande donc à Mme De Caluwé s'il est possible d'organiser des inspections communes dans le domaine nucléaire et dans celui de l'énergie. Celle-ci lui répond que ce point est déjà évoqué dans le programme de la commission et que d'éventuelles suggestions de M. Postema peuvent y être jointes. Les installations nucléaires se trouvant souvent près des frontières, une coopération

ties vaak in de nabijheid van de grenzen zijn gelegen, is samenwerking noodzakelijk en dat punt zal op de agenda van de commissie worden geplaatst.

Na deze toelichtingen wordt het programma van de commissies eenparig aangenomen.

De malafide hondenhandel

Mevrouw Sabine Vermeulen (B), rapporteur, deelt mede dat de commissie Economie, Landbouw en Energie dit probleem al enkele maanden bespreekt en vijf deskundigen heeft gehoord.

Volgens *mevrouw Kristien Ghys*, van de *Belgian Society for Prevention of Cruelty to Animals*, bestaat er een onaanvaardbare hondenhandel die niet door de politie wordt erkend. Ze stelt een betere communicatie tussen de diensten en een toegang tot de gegevensbanken voor iedereen voor.

Voor *mevrouw Sophie Duthoit*, *EU Legal Research Office (Four Paws)* gaat het hier om de belangrijkste illegale handel na drugs en wapens. Ze beklaagt zich over de onverenigbaarheid van de elektronische chips en het gebrek aan efficiency van de registratiestelsels.

Volgens *de heer Michael Nichols*, dierenarts bij het Luxemburgs ministerie van Landbouw, moet de samenwerking worden versterkt omdat de identiteits- en klinische controle ontoereikend zijn.

De heer Eric Van Tilburgh, hoofd van de Vlaamse beleidscel Dierenwelzijn, wijst erop dat de drie Gewesten in België een enkele database willen behouden voor de registratie en de identificatie van honden om de controle te vergemakkelijken.

Mevrouw Bernadette Regeer, die belast is met het dierenwelzijn bij het Nederlands ministerie voor Economische Zaken, klaagt de valse vaccinatiedocumenten in Nederland aan.

Kortom, de hondenhandel doet tal van problemen rijzen: risico's voor de gezondheid, een tekort aan dierenwelzijn, fraude bij de identificatie, een ontoereikende samenwerking tussen de landen. Op haar volgende vergadering zal de commissie een voorstel van aanbeveling met de realiseerbare punten uitwerken.

Voor *de heer Jan Bertels (B)*, die afkomstig is uit een regio waar het probleem acuut is, dient de commissie deze kwestie bij voorrang te behandelen.

en la matière est inévitable et le point sera mis à l'ordre du jour de la commission.

Après ces précisions, le programme des commissions est adopté à l'unanimité.

Le commerce véreux de chiens

Mme Sabine Vermeulen (B), rapporteuse, informe que la commission Économie, Agriculture et Énergie s'est penchée sur ce problème depuis quelques mois et a organisé l'audition de cinq spécialistes.

Selon *Mme Kristien Ghys*, de la *Belgian Society for Prevention of Cruelty to Animals*, il existe un commerce inacceptable des chiens qui n'est pas reconnu par la police. Elle préconise une meilleure communication entre les services et un accès pour tous aux bases de données.

Pour *Mme Sophie Duthoit*, *EU Legal Research Office (Four Paws)*, c'est le commerce illicite le plus important après ceux de la drogue et des armes. Elle se plaint de l'incompatibilité des puces électroniques et de l'inefficacité des systèmes d'enregistrement.

Selon *M. Michael Nichols*, vétérinaire auprès du ministère luxembourgeois de l'Agriculture, la collaboration doit être renforcée, le contrôle d'identité et clinique n'est pas au point.

M. Eric Van Tilburgh, chef de la cellule Bien-être animal de l'autorité flamande, précise que les trois Régions de Belgique veulent maintenir une base de données unique pour l'enregistrement et l'identification des chiens afin de faciliter les contrôles.

Mme Bernadette Regeer, en charge du bien-être animal au ministère néerlandais des Affaires économiques, dénonce les faux documents de vaccination qui circulent au Pays-Bas.

En résumé, le commerce des chiens pose de nombreux problèmes: risques sanitaires, manque de bien-être animal, fraude à l'identification, défaut de vaccination, manque de coopération entre les différents pays. Lors de sa prochaine réunion, la commission s'attellera à une proposition de recommandation reprenant les points réalisables.

Pour *M. Jan Bertels (B)*, qui vient d'une région où le problème se pose avec acuité, la commission doit accorder la priorité à cette question.

De Benelux-railagenda

De heer André Postema (N), rapporteur, geeft aan dat de commissie, na de goedkeuring door het Beneluxparlement van de aanbeveling nr. 873 die betrekking heeft op de lessen die uit de ramp met de Fyra moesten worden getrokken, werk wilde maken van een nieuwe aanbeveling over de grensoverschrijdende problemen inzake het spoorvervoer. Tijdens een hoorzitting met vertegenwoordigers van de NMBS en de NS, die ook het gebrek aan ambitie tegen 2025 heeft aangetoond, is gebleken dat de aanbeveling nr. 866 niet het verwachte resultaat heeft gehad. Voor de duur van de grensoverschrijdende trajecten wordt immers geen enkele verbetering in het vooruitzicht gesteld.

Het Beneluxparlement rekt op regelmatigere en snellere verbindingen. Het werd door het comité van ministers opgeroepen in die zin concrete voorstellen te doen.

Op 21 oktober hebben de verenigde commissies de nieuwe Belgische minister van Mobiliteit, de heer François Bellot, gehoord. Hij bevestigde dat hij het belang van het grensoverschrijdend spoorvervoer in economisch, sociaal en ecologisch opzicht wil versterken en hij verdedigde de rol van het spoorvervoer in een betere intermodaliteit. Tevens beklemtoonde hij de uitdagingen die betere grensoverschrijdende verbindingen met zich brengen alsook de problemen die de uiteenlopende wetgevingen en technische normen doen rijzen. De minister stelde vast dat de opdracht van Europa om een geharmoniseerd ETCS veiligheidssysteem in te voeren nog niet ten volle werd uitgevoerd en dat er nog veel moet gebeuren.

De minister, die van oordeel is dat de Benelux op Europees niveau een voortrekkersrol kan spelen, heeft met belangstelling kennis genomen van de aanbeveling nr. 873 over de Fyra. Hij gaf toe dat een betere coördinatie van de nationale transportprogramma's in de toekomst vooruitgang mogelijk zal maken.

Tot slot handelde de minister over de spoorverbindingen tussen België en Nederland. In de bilaterale verklaring die op 21 juni 2016 te Rotterdam werd ondertekend, worden de bestuurders gevraagd de verbindingen Antwerpen-Roosendaal en Luik-Maastricht te verbeteren. Het is de bedoeling die verbindingen aantrekkelijker en korter te maken en de informatie, de tarifiering en de aansluitingen te coördineren. Gelet op het toenemend verkeer Luik-Maastricht-Aken wordt ook aan de bestuurders gevraagd de kosten en de voordelen van een verbinding tussen die drie steden te bestuderen. Tot slot meldde hij dat een werkgroep is belast met de tenuitvoerlegging van de Verklaring van Rotterdam.

L'Agenda ferroviaire Benelux

M. André Postema (N), rapporteur, précise qu'après l'adoption de la recommandation n°873 par le Parlement Benelux qui porte sur les leçons à tirer de la débâcle du train Fyra, il s'agissait de préparer une nouvelle recommandation sur les problèmes transfrontaliers en matière de transport ferroviaire. La recommandation n°866 n'ayant pas produit les résultats escomptés, comme il en est ressorti d'une audition des représentants de la SNCB et de NS, qui a mis en évidence par ailleurs le manque d'ambitions pour 2025. En effet, aucune amélioration n'est prévue pour la durée des trajets transfrontaliers.

Le Parlement Benelux attend des liaisons plus régulières et plus rapides. Il a été appelé par le comité des ministres à formuler des propositions en ce sens.

Le 21 octobre, les commissions réunies ont entendu le nouveau ministre belge de la Mobilité, M. François Bellot. Ce dernier a affirmé sa volonté de promouvoir l'importance du transport ferroviaire du point de vue économique, social et écologique et il a défendu le rôle du transport ferroviaire dans une meilleure intermodalité. Il a souligné les défis posés par de meilleures liaisons transfrontalières et les problèmes posés par les normes techniques et les législations divergentes. Le ministre a constaté que la mission de l'Europe de mettre en place un système de sécurité ETCS harmonisé n'était pas encore remplie et qu'il restait beaucoup de travail à accomplir.

Le ministre considère que le Benelux peut jouer un rôle de précurseur au niveau européen et a pris connaissance avec intérêt de la recommandation n° 873 sur la Fyra. Il a reconnu qu'une meilleure coordination des programmes de transport nationaux permettrait de progresser à l'avenir.

Enfin, le ministre a abordé les liaisons ferroviaires entre la Belgique et les Pays-Bas. La déclaration bilatérale signée à Rotterdam le 21 juin 2016 demande aux gestionnaires d'améliorer les liaisons Anvers-Roosendaal et Liège-Maastricht. L'objectif est de rendre ces liaisons plus attractives et courtes et de coordonner l'information, la tarification et les correspondances. Eu égard à l'augmentation des déplacements Liège-Maastricht-Aix, il est également demandé aux gestionnaires d'étudier les coûts et avantages de relier ces trois villes. Il a enfin notifié qu'un groupe de travail était chargé de la mise en œuvre de la Déclaration de Rotterdam.

De heer Roger Negri (L), rapporteur, heeft het in zijn betoog vooral over het *European train control system* (ETCS). Hij stelt dat dat alarmsignaal moeilijk kan worden geharmoniseerd. Het ETCS dat eerst in Zwitserland werd ingevoerd, werd by default als enig Europees stelsel aangenomen terwijl elk land zijn systeem als het beste beschouwt en het iedereen wil opleggen.

Luxemburg heeft het ETCS, dat door de Europese Commissie wordt aanbevolen, aangenomen. De installatiewerken, die in 2017 zouden worden beëindigd, slepen lang aan, zijn duur en vereisen veel materiaal en interventies wat de locomotieven, de tractievoertuigen en de werken in het veld betreft. Ze veronderstellen tevens dat het *European Rail Traffic Management System* (ERMTS) wordt gerealiseerd om urgentiekoppelingen mogelijk te maken wanneer een trein de reglementaire snelheid niet naleeft.

De heer Negri betreurt dat het ECTS niet verenigbaar is met de treinen in de buurlanden. Enkel de HST Oost tussen Parijs en Luxemburg is met de twee systemen uitgerust. Elke trein die de grens oversteekt houdt een gevaar in en hij is verbaasd dat die situatie zo weinig zorgen baart. Hij is van oordeel dat de spoorwegmaatschappijen het geld waarover ze beschikken niet op een verantwoorde manier aanwenden. Volgens het spoorpakket I moeten ze dat geld echter aanwenden om de veiligheid te garanderen.

De heer Negri komt vervolgens terug op het oud probleem van het traject tussen Luxemburg en Brussel. Hij herinnert eraan dat vijftig jaar geleden het traject tussen de twee steden, via Namen en Aarlen, met de exprestrein twee uur duurde terwijl vandaag die duur is opgelopen tot 3h50. Het aantal stopplaatsen en het aantal werven zijn toegenomen en de opeenstapeling van vertragingen verhoogt de wachttijden.

Hij begrijpt dat de belangrijke lokaliteiten tussen Namen en Aarlen die in een *Park & Ride* zone hebben geïnvesteerd nood hebben aan bijkomende haltes, maar hij pleit voor het in dienst nemen van een stoptrein tussen Aarlen en Namen en het bestuderen van mogelijke nieuwe rechtstreekse verbindingen.

Hij beklemtoont dat het project EuroCap-Rail om het huidige bochtig traject met tunnels te onderhouden te duur uitvalt en hij denkt dat het huidige traject toegankelijk zal zijn tegen 160 km/h wanneer de herstelwerkzaamheden zullen zijn beëindigd. Hij herinnert eraan dat sinds de start van het project EuroCap-Rail in 2007 beloofd wordt de werkzaamheden te doen opschieten, nu zouden die werkzaamheden tegen 2025 zijn beëindigd.

M. Roger Negri (L), rapporteur, concentre son intervention sur le *European train control system* (ETCS). Il explique que ce signal d'alerte est difficile à harmoniser. D'abord en vigueur en Suisse, l'ETCS a été adopté comme système unique européen par défaut, chaque pays considérant que son système est le bon et voulant l'imposer à tous.

Le Luxembourg a adopté ETCS, recommandé par la Commission européenne. Les travaux d'installation, dont la fin est prévue en 2017, sont longs et chers, nécessitent beaucoup de matériel et des interventions dans les locomotives, les voitures de traction et sur le terrain. Ils supposent également la mise en place de l'*European Rail Traffic Management System* (ERMTS) pour l'établissement de liaisons d'urgence si un train ne respecte pas la vitesse réglementaire.

M. Negri déplore que le système ETCS ne soit pas compatible avec les trains des pays voisins. Seul le TGV Est entre Paris et Luxembourg est équipé des deux systèmes. Tout train qui passe la frontière court un certain risque et il s'étonne que cela n'inquiète pas davantage. Il estime que les compagnies de chemin de fer n'agissent pas de manière responsable avec l'argent dont ils disposent: suivant le paquet ferroviaire I, ils doivent pourtant le consacrer à assurer la sécurité.

M. Negri revient ensuite au vieux problème du trajet entre Luxembourg et Bruxelles. Il rappelle qu'il y a cinquante ans, avec le *trans-express*, il fallait deux heures pour relier les deux villes en passant par Namur et Arlon alors qu'aujourd'hui, il faut compter 3h50. Le nombre d'arrêts et de chantiers a augmenté et le cumul des retards allonge les délais d'attente.

Il comprend que les grandes localités situées entre Namur et Arlon qui ont investi dans un *Park & Ride* ont besoin d'arrêts supplémentaires mais il plaide pour la mise en service de trains omnibus entre Arlon et Namur et l'examen de la possibilité d'instaurer de nouvelles liaisons directes.

Il souligne que le projet d'EuroCap-Rail d'entretenir le sinueux tracé actuel avec des tunnels revient trop cher et il estime que le tracé actuel sera accessible à 160km/h quand les réparations seront terminées. Il rappelle que, depuis le début du projet EuroCap-Rail en 2007, on promet l'avancement des travaux dont la fin est aujourd'hui estimée pour 2025.

Tot slot dringt hij erop aan dat het Beneluxparlement dit dossier zou opvolgen en de ministers zou interpellieren opdat de spoorwegen een modern vervoermiddel zouden blijven.

De frauduleuze doorverkoop van toegangsbewijzen

M. Jef Van den Bergh (B), rapporteur, herinnert eraan dat in juni de stemming over de aanbeveling in laatste instantie werd uitgesteld om een tekst te zoeken waarmee iedereen akkoord kon gaan, al verneemt hij zopas dat dat nog steeds niet het geval is. Toch dient zich hier een gelegenheid aan om ter zake een sterk signaal te geven. Hij is niet gekant tegen de doorverkoop van tickets voor culturele of sportevenementen, maar hij vindt dat men de ogen niet mag sluiten voor frauduleuze praktijken.

In 2013 nam België een wet aan waardoor het in deze kwestie een vooraanstaande plaats inneemt. In de aanbeveling wordt de andere landen niet gevraagd dezelfde regelgeving aan te nemen, maar meer samen te werken om het naleven van de respectieve wetgevingen te garanderen. Aangezien het hier om een grensoverschrijdend probleem gaat, moet de aanpak om het probleem op te lossen ook grensoverschrijdend zijn.

De heer Van den Bergh vond gisteravond op het internet plaatsen voor een concert tegen 1 200 euro terwijl ze aanvankelijk 50 tot 100 euro kostten. Die verkopen leiden tot spectaculaire winsten, maar de marge op de verkoop neemt elk jaar af. Hij wil doorverkoop niet verbieden, maar hij pleit voor een correcter mechanisme dat transparant is voor de consument, meer bepaald voor de verkoop van tickets die nog niet officieel op de markt te koop worden aangeboden.

Hij stipt aan dat vele concertliefhebbers op een naïeve wijze plaatsen zoeken op het internet en de eerste links aanvinken zonder zich af te vragen of het om een officiële verkoper gaat en dan ook bedot worden. De consumenten moeten dus in de drie landen worden gesensibiliseerd, misschien aan de hand van een gezamenlijke campagne.

Het gaat niet enkel om een tekort aan klaarheid, maar om fraude zoals de vertegenwoordigers van Tele Ticket Service aan de hand van cijfers hebben aangetoond: er worden massaal tickets aangekocht om ze met een enorme marge door te verkopen; er wordt niet vermeld dat in geval van een geslaagd optreden bijkomende concerten zullen worden georganiseerd om op een onbestaande zeldzaamheid te kunnen speculeren. Dergelijke praktijken hebben niets meer te maken met de wet van vraag en aanbod. Om al die redenen moet er worden opgetreden.

Enfin, il insiste pour que le Parlement Benelux suive ce dossier et interpelle les ministres afin que les chemins de fer restent un moyen de transport moderne.

La revente frauduleuse de billets d'entrée

M. Jef Van den Bergh (B), rapporteur, rappelle qu'en juin, le vote de la recommandation a été reporté au dernier moment pour rechercher un texte qui convienne à tous, même s'il vient d'apprendre que ce n'est toujours pas le cas. Néanmoins, c'est l'occasion de donner un signal fort en la matière. S'il n'est pas opposé à la revente de billets pour des manifestations culturelles ou sportives, il croit qu'on ne peut fermer les yeux sur des opérations frauduleuses.

En 2013, la Belgique a adopté une loi qui la place à l'avant-garde sur cette question. La recommandation ne demande pas aux autres pays d'adopter la même réglementation, mais de collaborer davantage pour garantir le respect des législations respectives. Le problème étant transfrontalier, l'approche pour le régler devrait l'être également.

La veille, M. Van den Bergh a trouvé sur internet des places de concert à 1200 euros alors qu'elles coûtaient 50 à 100 euros au départ. Alors que ces reventes génèrent des bénéfices spectaculaires, la marge sur les ventes diminue d'année en année. Sans interdire la revente, il plaide pour un mécanisme plus correct et transparent pour le consommateur, notamment pour la vente de tickets qui ne sont pas encore officiellement sur le marché.

Il signale que beaucoup d'amateurs de concert cherchent naïvement des places sur internet et cliquent sur les premiers liens sans se soucier de savoir s'il s'agit d'un vendeur officiel et se laissent tromper. Il faudrait donc sensibiliser les consommateurs, dans les trois pays, peut-être par une opération commune.

Il ne s'agit pas seulement de manque de clarté mais de fraude, comme l'ont démontré en commission, chiffres à l'appui, les représentants de Tele Ticket Service: on achète massivement des billets pour les revendre avec une marge énorme; on omet de préciser que des concerts sont ajoutés en cas de succès pour pouvoir spéculer sur une rareté inexistante. De telles pratiques n'ont plus rien à voir avec la loi de l'offre et la demande. Pour toutes ces raisons, il faut agir.

In de aanbeveling worden initiatieven gevraagd om de consumenten te beschermen alsook duidelijker regels om hen gemakkelijker te sensibiliseren voor de risico's die de doorverkoop van toegangsbewijzen inhouden. De regeringen worden verzocht initiatieven te nemen ten aanzien van de eerste verkopers om een grotere transparantie van de markt te garanderen. De rapporteur pleit niet voor een strengere wet, maar voor de toepassing van de wet: hij wil dat de fraudeurs gestraft kunnen worden ongeacht het land van waar ze handelen.

Mevrouw Ingrid De Caluwé (N) verklaart dat ze de heer Van den Bergh heeft laten weten dat de VVD-leden van het Beneluxparlement tegen dit voorstel van resolutie zullen stemmen. Het voorstel werd eerst verdaagd omdat ze geen voorstander waren van een maximale verhoging met 10 % van de prijs van het ticket en eerder pleitten voor gezamenlijke controlemiddelen. In Nederland hadden ze zich al verzet tegen een soortgelijke wet omdat ze zich niet willen mengen in de marktwerking. Volgens hen gaat de tekst te ver.

De heer Van den Bergh geeft mevrouw de Caluwé de verzekering dat de idee van 10 % uit het voorstel werd gelicht en dat ook hij voorstander is van samenwerking ter zake. Hij wijst haar erop dat in België alle initiatieven ter bestrijding van de frauduleuze doorverkoop ingediend werden door liberalen van wie men niet kan beweren dat ze wetten van de markt met voeten willen treden...

De heer Jan Bertels (B) betreurt dat dit punt een struikelblok is. Volgens hem gaat het voorstel van aanbeveling in de goede richting: een onmiskenbaar probleem wordt bestreden en de regeringen worden verzocht op een gecoördineerde manier op te treden. Bovendien kan getracht worden de aanpak te coördineren zonder de bestaande wetten te wijzigen, bijvoorbeeld op het gebied van de verkoopplatforms.

De heer Vincent Van Quickenborne (B) neemt akte van deze twee meningen. Als liberaal was hij aanvankelijk terughoudend, maar hij heeft moeten vaststellen dat de markt het probleem niet heeft opgelost en dat bijgevolg moet worden opgetreden om de excessen bij te sturen. Aangezien de 10 % uit de tekst werd gelicht en men het eens kan worden over een uitwisseling van informatie mits er geen *supranationale* autoriteit komt, stelt hij voor aan de tekst enkele wijzigingen aan te brengen om een consensus bij de goedkeuring te vergemakkelijken.

Aangezien het voorstel al naar de commissie werd verzonden en de eventuele aan te brengen aanpassingen miniem zijn, stelt de voorzitter voor de volgende dag te stemmen. Eenparigheid is een traditie in deze assemblee, maar de voorzitter herinnert eraan dat een tekst niet

La recommandation demande des initiatives en faveur de la protection du consommateur et des règles plus claires pour les sensibiliser plus facilement aux risques liés à la revente de billets. Elle demande aussi que les gouvernements prennent des initiatives à l'égard des premiers vendeurs pour une plus grande transparence du marché. Le rapporteur ne plaide pas pour un renforcement de la loi mais pour son application: il veut que les fraudeurs puissent être punis, quel que soit le pays à partir duquel ils agissent.

Mme Ingrid De Caluwé (N) dit avoir fait savoir à M. Van den Bergh que les membres VVD du Parlement Benelux voteraient contre cette proposition de résolution. Elle avait d'abord été reportée parce qu'ils n'étaient pas preneurs d'une majoration maximale de 10 % du prix du billet et plaidaient plutôt pour des instruments conjoints. Aux Pays-Bas, ils s'étaient déjà opposés à une loi du même genre parce qu'ils ne voulaient pas s'immiscer dans le fonctionnement du marché. Pour eux, ce texte va trop loin.

M. Van den Bergh assure à Mme de Caluwé que cette idée des 10 % a été retirée du texte de la proposition et que lui aussi défend la coopération en la matière. Il lui fait remarquer qu'en Belgique, toutes les initiatives pour lutter contre la revente frauduleuse ont été introduites par des libéraux dont on ne peut prétendre qu'ils cherchent à violer les lois du marché...

M. Jan Bertels (B) regrette qu'on trébuche sur ce point. À ses yeux, la proposition de recommandation va dans le bon sens, lutte contre un vrai problème et demande aux gouvernements d'agir de manière coordonnée. En outre, on peut essayer de coordonner les approches sans modifier les législations existantes, par exemple en matière de plates-formes de vente.

M. Vincent Van Quickenborne (B) prend note de ces deux avis. En tant que libéral, il a eu des appréhensions de prime abord mais il a bien dû constater que le marché n'avait pas résolu le problème et qu'il fallait agir pour corriger ses excès. Puisque les 10 % ont disparu du texte et qu'on peut se mettre d'accord sur un échange d'informations pour peu qu'il n'y ait pas d'autorité *supranationale*, il propose de retoquer le texte afin de faciliter le consensus dans son adoption.

Vu qu'il y a déjà eu renvoi en commission, vu que les éventuelles adaptations à apporter sont minimales, la présidente suggère de voter le lendemain. Si l'unanimité est traditionnelle dans cette assemblée, la présidente rappelle qu'elle n'est pas indispensable pour l'adoption du texte:

altijd eenparig moet worden aangenomen: de VVD kan zich onthouden. De heer Van den Bergh betreurt dat de VVD een principieel standpunt blijft innemen. Hij geeft de voorkeur aan een stemming. Mevrouw de Caluwé, die verklaart de woorden van de heer Van Quickenborne te hebben gewaardeerd, ziet geen bezwaar in een nieuwe bespreking noch in een stemming.

De voorzitter opent bijgevolg de stemming. Het voorstel van aanbeveling wordt aangenomen.

Afscheid van uittreedende leden

Mevrouw Sabine Vermeulen (B) richt zich tot mevrouw Veerle Wouters die helaas het Beneluxparlement zal verlaten. Ze looft haar beknopte en relevante betogen, verzekert haar dat ze veel van haar heeft geleerd en veel van haar raad heeft opgestoken. Ze wenst mevrouw Wouters veel succes en het allerbeste toe.

Mevrouw Veerle Wouters (B) dankt haar en verklaart ontroerd te zijn nu ze deze assemblee waar ze over de grenzen heen van landen en partijen vrienden heeft gemaakt, moet verlaten. Ze wenst haar gewezen collega's veel succes.

Traditiegetrouw en onder applaus overhandigt de voorzitter haar een afscheidscadeau.

De strijd tegen sociale dumping

De heer Ward Kennes (B), rapporteur, komt terug op de vele aandacht die het Beneluxparlement de jongste maanden aan deze kwestie heeft besteed. Het komt erop aan de neveneffecten van het vrij verkeer van werknemers tussen de landen van de Europese Unie te bestrijden. Sommige personen die een detachering genieten, maken misbruik van die situatie met alle kwalijke gevolgen van dien: slechte arbeidsvoorwaarden voor de gedetacheerden, uitbuiting van de werknemers door gewetenloze bedrijven en bijgevolg bona fide bedrijven die machteloos staan tegenover die oneerlijke concurrentie.

Europees commissaris mevrouw Thyssen heeft haar initiatieven in dit verband toegelicht. De commissie Sociale Zaken heeft ook vertegenwoordigers van het middenveld en van de vakbonden gehoord.

In dit voorstel van resolutie wordt allereerst gevraagd de beschikbare middelen op een passende manier aan te wenden. De Beneluxlanden hebben gezamenlijke inspecties georganiseerd. De onderscheiden regeringen willen de samenwerking versterken. In het voorstel wordt ook gevraagd inlichtingen aan de bedrijven te verstrekken zodat ze de valstrik van sociale dumping kunnen vermijden en

le VVD pourrait fort bien s'abstenir. M. Van den Bergh regrette que le VVD s'arcoute sur une position de principe et préfère passer au vote. Mme De Caluwé, qui avoue avoir apprécié l'intervention de M. Van Quickenborne, n'a rien contre le réexamen ni contre le vote.

La présidente appelle donc au vote. La proposition de recommandation est adoptée.

Départ des membres démissionnaires

Mme Sabine Vermeulen (B) adresse un mot de sympathie à Mme Veerle Wouters, qui va quitter le Parlement Benelux. Elle loue ses interventions succinctes et pertinentes, assure qu'elle a beaucoup appris auprès d'elle et qu'elle a bénéficié de ses conseils. Elle souhaite à Mme Wouters beaucoup de succès et le meilleur pour l'avenir.

Mme Veerle Wouters (B) la remercie et fait part de son émotion au moment de quitter cette assemblée, où elle s'est fait des amis au-delà des frontières entre pays et entre partis. Elle souhaite une bonne continuation à ses ex-collègues.

Comme l'exige la tradition et sous les applaudissements, la présidente lui remet un cadeau d'adieu.

La lutte contre le dumping social

M. Ward Kennes (B), rapporteur, revient sur la grande attention portée ces derniers mois à cette question par le Parlement flamand. Il s'agit de combattre les effets connexes de la libre circulation des travailleurs entre les pays de l'Union économique. Certaines personnes bénéficiant du détachement abusent de la situation, avec des conséquences néfastes: de mauvaises conditions de travail pour les personnes détachées, l'exploitation des travailleurs par des entreprises sans scrupules et par conséquent des entreprises de bonne foi désarmées face à cette concurrence déloyale.

La commission a pu entendre la commissaire européenne, Mme Thyssen, expliquer ses initiatives en la matière, elle a entendu également des représentants de la société civile et des organisations syndicales.

Cette proposition de résolution demande tout d'abord d'user des instruments disponibles de manière appropriée. Des inspections communes ont été effectuées par les pays du Benelux. Les différents gouvernements veulent renforcer la coopération. Elle demande aussi de fournir des informations aux entreprises leur permettant d'éviter le piège du dumping social et d'exclure des marchés publics

de bedrijven die zich schuldig maken aan sociale dumping van de openbare aanbestedingen uit te sluiten. Ten slotte worden de buurlanden en -regio's van de Benelux verzocht in een geest van samenwerking te handelen.

De leden van de commissie zijn gevoelig voor de Europese initiatieven. Ze vragen dat de richtlijn, meer bepaald wat de controle op het naleven van de regels betreft, correct wordt omgezet.

De heer Philippe De Backer (B), Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, dankt het Beneluxparlement dat hem heeft uitgenodigd. Hij is van oordeel dat sociale dumping de bedrijven aanbelangt maar ook de werknemers die de eerste slachtoffers van sociale uitbuiting zijn. Het probleem moet worden aangepakt waarbij rekening wordt gehouden met de problemen eigen aan elke sector en met de passende maatregelen die er dienen te worden genomen.

De ontevredenheid ten aanzien van Europa en de globalisering is gedeeltelijk toe te schrijven aan de sociale fraude die gevoelens opwekt van controleverlies, onrechtvaardigheid en frustratie waardoor het principe zelf van de Europese Unie ter discussie wordt gesteld. Dat is de reden waarom sociale dumping en sociale fraude voor de regeringen een prioriteit moeten zijn. De bedrijven moeten voor het naleven van de spelregels gevoelig worden gemaakt.

De heer De Backer beklemtoont dat de Europese besluitvorming een traag proces is en dat het Beneluxparlement een belangrijke rol te spelen heeft om tegemoet te komen aan de verwachtingen van de burgers die snelle en praktische oplossingen willen. Hij wijst erop dat het probleem van de detachering en van de vrijheid van personen om hun diensten in de Europese Unie aan te bieden een essentieel principe van de eenheidsmarkt is en dat alles moet worden gedaan om het te vrijwaren.

In de aanbeveling wordt gevraagd de toekenning van aanbestedingen tegen een abnormaal lage prijs te bestrijden. Een Belgische wet vermeldt uitdrukkelijk de strijd tegen sociale dumping. De bedrijven worden geholpen om de draagwijdte van de wet te begrijpen en te beseffen dat ze de wet moeten naleven. De bedrijven worden geholpen zodat ze kunnen nagaan of een toeleveringsbedrijf de wetgeving naleeft en of er geen sociale of fiscale fraude wordt gepleegd.

In dat verband moeten de inspectiediensten een beroep kunnen doen op de meest recente technologie. De uitwisseling van informatie moet worden verbeterd en de systemen dienen verenigbaar te zijn. De heer De Backer heeft

celles qui s'en rendent coupable. Elle demande enfin que les pays voisins et les régions voisines du Benelux travaillent dans un esprit de coopération.

Les membres de la commission sont sensibles aux initiatives européennes. Ils demandent une transposition correcte de la directive, en particulier en matière de contrôle du respect des règles.

M. Philippe De Backer, secrétaire d'État belge à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, commence par remercier l'assemblée pour son invitation. Il considère que le dumping social concerne autant les employeurs que les travailleurs, premières victimes de l'exploitation sociale. Il faut s'attaquer à ce phénomène en considérant les problèmes particuliers dans chaque secteur d'activité et les mesures adéquates à y apporter.

L'insatisfaction vis-à-vis de l'Europe et de la globalisation est en partie liée à la fraude sociale, qui donne un sentiment de perte de contrôle, d'injustice et de frustration, ce qui conduit à remettre en question le principe même de l'Union européenne. C'est pourquoi le dumping social et la fraude sociale doivent être une priorité des gouvernements. Les entreprises doivent être sensibilisées au respect des règles du jeu.

M. De Backer souligne que le processus décisionnel européen est lent et que le Parlement Benelux a donc un rôle important à jouer pour répondre aux attentes des citoyens en mal de solutions rapides et pratiques. Il explique que le problème du détachement et de la liberté des personnes de proposer leurs services dans l'Union européenne est un principe essentiel du marché interne et qu'il faut tout faire pour le préserver.

La recommandation demande de lutter contre l'attribution de marchés à des prix anormalement bas. Une loi belge sur les marchés publics cite expressément la lutte contre le dumping social. On aide les entreprises à saisir la portée de la loi et à comprendre pourquoi il faut l'appliquer. On aide les entreprises à savoir si un sous-traitant satisfait à la législation ou s'il n'y a pas d'aide sociale ou fiscale.

À cet égard, les services d'inspection doivent recourir à la technologie la plus récente. Il faut améliorer l'échange d'informations et rendre les systèmes compatibles. En tant que député européen, M. De Backer a toujours plaidé pour

in zijn hoedanigheid van Europarlementslid steeds gepleit voor een gezamenlijk beheer van de informatie zodat een snelle controle door de sociale diensten mogelijk is.

Hij meldt dat hij met de Franse minister voor Werkgelegenheid is overeengekomen een gezamenlijke databank op te richten en hij zal onderzoeken hoe de Benelux terzake een bijdrage kan leveren. De Beneluxlanden voeren gezamenlijke controles uit. Met Luxemburg en binnenkort met Nederland wordt er bilateraal overleg gepleegd.

De staatssecretaris stelt voor de wetgeving te vereenvoudigen om de controle door de inspectiediensten te vergemakkelijken en de bedrijven de mogelijkheid te bieden de regels na te leven. Hierbij zal uitgegaan worden van drie krachtlijnen: de nog altijd te hoge arbeidskosten, flexibiliteit en de uiteenlopende interpretatie van de Europese regelgeving.

Tot slot verklaart hij dat de strijd tegen sociale dumping een efficiënte inspectie veronderstelt. In België zijn er terzake acht diensten en hij pleit voor een structurele vereenvoudiging en een grotere dynamisme in het veld. Dankzij de bilaterale akkoorden hebben de diensten gemakkelijker toegang tot bepaalde gegevens.

Hij is van oordeel dat al die elementen zijn vervat in de aanbeveling en dat de doelstellingen van de aanbeveling ten uitvoer moeten worden gelegd om de Europese waarden van vrijheid in het belang van de bedrijven en van de werknemers te vrijwaren.

Als voorzitter van de commissie Sociale Zaken uit de heer *Sébastien Pirlot* (B) zijn voldoening over dit voorstel van aanbeveling dat in het verlengde ligt van het debat in maart met de leden van de Noordse Raad en de Baltische Assemblée dat tot een gezamenlijke verklaring heeft geleid.

Bedrijfssectoren zoals vervoer, de bouwsector of de uitzendarbeid hebben met sociale dumping af te rekenen, maar de definitie ervan blijft vaag. Een Franse instelling stelt volgende definitie voor: “elke praktijk die er voor een Staat of een bedrijf in bestaat het vigerend sociaal recht op nationaal, communautair of internationaal niveau, met voeten te treden, te omzeilen of aan te tasten om daaruit een economisch voordeel, meer bepaald wat het concurrentievermogen betreft, te halen “. Het is dus de bedoeling te profiteren van de verschillen in loon en arbeidsregelgeving tussen de landen. Er wordt geen rijkdom geschapen. Integendeel, er verdwijnen jobs of er ontstaan slechtere banen zonder dat de sociale bescherming van de werknemer die door zo'n bedrijf wordt tewerkgesteld, toeneemt.

la gestion commune de l'information afin que les services sociaux puissent effectuer des contrôles rapides.

Il signale avoir convenu avec le ministre français de l'Emploi de créer une banque de données commune et examinera comment le Benelux pourrait y contribuer. Les pays du Benelux effectuent des contrôles en commun, il y a une concertation bilatérale avec le Luxembourg, et bientôt avec les Pays-Bas.

Le secrétaire d'État préconise de simplifier la législation pour faciliter les contrôles des services d'inspection et permettre aux entreprises d'être en règle. On y travaillera selon trois axes: le coût du travail, encore trop important, la flexibilité les divergences d'interprétation des réglementations européennes.

Enfin, il affirme que la lutte contre le dumping social suppose une inspection efficace. Il signale qu'en Belgique, huit services y travaillent et plaide pour une simplification structurelle et un plus grand dynamisme sur le terrain. Il remarque que les accords bilatéraux permettent aux services d'accéder plus facilement à certaines données.

Il considère que tous ces éléments se retrouvent dans la recommandation et qu'il convient de mettre en œuvre ses objectifs pour préserver les valeurs européennes de liberté dans l'intérêt des entreprises et des travailleurs.

En tant que président de la commission des Affaires sociales, *M. Sébastien Pirlot* fait part de sa satisfaction envers cette proposition de recommandation. Elle s'inscrit dans le prolongement du débat en mars 2016 avec les membres du Conseil nordique et de l'Assemblée balte qui avait débouché sur une déclaration commune.

Le dumping social touche des secteurs d'activité comme le transport, la construction ou le travail intérimaire mais sa définition reste floue. Une institution française proposait de le considérer comme “toute pratique consistant pour un État ou une entreprise à violer, contourner ou dégrader, le droit social en vigueur, qu'il soit national, communautaire ou international, afin d'en tirer un avantage économique, notamment en termes de compétitivité.” C'est donc profiter des différences de rémunération et de réglementation du travail entre pays. Il n'est pas créateur de richesse mais provoque au contraire la dégradation ou la perte d'emplois sans accroître la protection sociale du travailleur employé par la société le pratiquant.

De heer Pirlot dankt de rapporteur en al degenen die op een constructieve manier aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen. Hij brengt hulde aan de wilskracht waarvan werd blijk gegeven om een belangrijke en complexe kwestie in een consensuele geest te bepreken. Hij verklaart tot slot dat de aanbeveling in de commissie eenparig werd aangenomen.

De heer Vincent Van Quickenborne (B), die spreekt namens de liberale fractie en in zijn hoedanigheid van voorzitter van de commissie Sociale Zaken van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers, herinnert eraan dat elk debat over sociale dumping betrekking heeft op de vrijheid om zich te verplaatsen en te werken in andere landen.

De recente verkiezingsuitslag in belangrijke landen roept vragen op. We kunnen zeggen dat we de grenzen zullen sluiten en ons op onszelf zullen terugplooiën of we kunnen ons afvragen of de mondialisering onvermijdbaar is.

Dankzij de detachering kan een massaal tekort aan werknemers op een bepaalde plaats en op een bepaald ogenblik worden opgevangen. In 2015 hebben 130 000 personen in België een detachering genoten en werden nagenoeg 80 000 Belgische werknemers naar het buitenland gedetacheerd. Detachering is niet noodzakelijk een gevaar voor de welvaart: ondanks het feit dat Duitsland onafgebroken een beroep heeft gedaan op werknemers uit Oost-Europa, is de economische toestand er nog altijd gunstig. Met de detachering bieden bepaalde landen hun werknemers de mogelijkheid aan te knopen met een hogere levensstandaard in andere Europese landen.

De misbruiken, meer bepaald in de bouwsector of de transportsector, werden echter onderschat, aldus de heer Van Quickenborne. Dankzij de detachering kunnen Poolse of Roemeense vrachtwagenchauffeurs werken tegen een loon dat lager ligt dan dat van de werknemers van de Benelux, wat toch een vorm van oneerlijke concurrentie is. Indien niet wordt gecontroleerd of een gedetacheerde werknemer zijn sociale bijdragen daadwekelijks in zijn land van oorsprong betaalt, ontstaan er onvermijdelijk misbruiken.

In dat verband werd gesproken over de prijs die voor de vrijheid moet worden betaald, maar de heer Van Quickenborne vindt dat men zich heeft vergist. Wanneer men die misbruiken duldt, maakt men de EU kwetsbaarder voor degenen die de Unie willen ondermijnen. Wat moet er gebeuren? Detachering verbieden betekent dat inbreuk wordt gepleegd op het vrij verkeer van de werknemers. Het systeem moet dus grondig worden aangepast aan de hand van volgend principe: gelijk loon voor gelijk werk. De-

M. Pirlot remercie le rapporteur ainsi que tous ceux qui ont participé aux travaux de la commission de manière constructive. Il salue la volonté de traiter une question importante et complexe dans un esprit de consensus. Il dit enfin que la recommandation a été approuvée à l'unanimité en commission.

M. Vincent Van Quickenborne (B) s'exprimant au nom du groupe libéral et en sa qualité de président de la commission des Affaires sociales de la Chambre des représentants de Belgique, commence par rappeler que tous les débats sur le dumping social portent sur la liberté de se déplacer et de travailler dans d'autres pays.

Le résultat d'élections récentes dans des pays importants amène à se poser des questions. On peut se dire que nous allons fermer les frontières et nous replier sur nous-mêmes ou nous demander si la mondialisation est inéluctable.

Grâce au détachement, on peut compenser un manque massif de travailleurs à un endroit et un moment donnés. En 2015, 130 000 personnes ont pu bénéficier de ce détachement en Belgique, près de 80 000 travailleurs belges ont été détachés à l'étranger. Le détachement n'est pas forcément un danger pour la prospérité: malgré l'appel constant à des travailleurs d'Europe de l'Est en Allemagne, la situation économique de ce pays est favorable. Par le détachement, certains pays donnent à leurs travailleurs l'opportunité de se rapprocher des standards de vie plus élevés d'autres pays européens.

Cependant, poursuit M. Van Quickenborne, on a sous-estimé les abus, notamment dans le domaine de la construction ou dans celui des transports. Le détachement permet aujourd'hui à des chauffeurs de poids lourds polonais ou roumains de travailler à des conditions salariales inférieures à celles des travailleurs du Benelux, ce qui est pourtant une forme de concurrence déloyale. Si on ne contrôle pas qu'un travailleur détaché paie effectivement ses cotisations sociales dans son pays d'origine, cela entraîne inmanquablement des abus.

On a parlé à cet égard du prix à payer pour la liberté mais pour M. Van Quickenborne, on s'est trompé. Permettre ces abus, c'est fragiliser l'UE face à ses détracteurs. Que faire? Interdire le détachement, c'est porter atteinte à la liberté de déplacement des travailleurs. Il faudrait donc adapter en profondeur le système, en respectant ce principe: à travail égal, salaire égal. Il faudra respecter les mêmes conditions en matière de salaire minimum mais aussi de pécule de vacances et toute autre disposition. Les

zelfde voorwaarden moeten gelden wat het minimumloon, maar ook wat het vakantiegeld en alle andere bepalingen betreft. Er moet daadwerkelijk worden gecontroleerd: zijn de sociale inspectie en de sociale zekerheid bij machte te controleren of de sociale bijdragen in het land van oorsprong worden betaald en dat het niet gaat om een fictieve detachering? Volgens de heer Van Quickenborne zou de huidige technologie moeten bijdragen tot het instellen van een efficiëntere controle.

Deze boodschap vindt steeds meer ingang maar de procedure is zeer langzaam. België zal de Europese commissaris en haar voorstel steunen. De Benelux neemt opnieuw het voortouw, niet enkel door de gezamenlijke belangen te verdedigen maar ook door inzake sociale inspectie het voorbeeld te geven.

Het debat over sociale dumping raakt aan ons model, besluit de heer Van Quickenborne, en kan als volgt worden samengevat: willen we een open of een gesloten samenleving? Zullen we ons openstellen voor werknemers die van elders komen of zullen we muren optrekken om hen buiten te houden? Hij hoopt dat het voorstel van resolutie door een ruime meerderheid zal worden goedgekeurd.

Voor de heer Frank Köhler (N) is de bestrijding van sociale dumping ook zeer belangrijk. Detachering van werknemers mag de arbeidsvoorwaarden niet aantasten en sociale dumping is een dreiging voor de gereguleerde markt. Dat is de reden waarom zijn fractie en hijzelf zullen stemmen voor dit voorstel van aanbeveling dat, door te herinneren aan het belang van het principe “gelijk loon voor gelijk werk” op een zelfde werkplek, de goede richting uitgaat. De mededinging op het gebied van de loonkost wordt daarmee helaas niet weggewerkt aangezien de bijdragen van het land van oorsprong van kracht zullen blijven.

Voor de heer Köhler kan het probleem beperkt worden indien de maximumduur van de detachering van twee jaar tot zes maand wordt herleid. Dat punt werd opgenomen in de tekst waardoor hij ter zake nog enthousiaster is.

De voorzitter opent de stemming. Twee leden stemmen tegen.

Het voorstel van aanbeveling wordt aangenomen.

De heer Jef Van den Bergh (B) neemt het woord in zijn naam en namens de heer Kennes die beiden de volgende dag niet aanwezig kunnen zijn, om hulde te brengen aan de actie van mevrouw Maya Detiège als voorzitter van het Beneluxparlement en haar daarvoor te danken nu ze aan de vooravond van het eind van haar ambt staat.

contrôles doivent être effectifs: l'inspection sociale et la sécurité sociale sont-elles en mesure de contrôler que les cotisations sociales payées dans le pays d'origine, que le détachement n'est pas fictif? Selon M. Van Quickenborne, les technologies actuelles devraient contribuer à exercer un contrôle plus efficace.

Ce message passe de mieux en mieux mais la procédure est extrêmement lente. La commissaire européenne et sa proposition pourront compter sur le soutien de la Belgique. Le Benelux est une nouvelle fois pionnier, nous seulement en défendant des intérêts communs mais en donnant le bon exemple en matière d'inspection sociale.

Le débat sur le dumping social touche à notre modèle, conclut M. Van Quickenborne et se résume à cette question: veut-on une société ouverte ou fermée? Va-t-on s'ouvrir aux travailleurs venus d'ailleurs ou va-t-on dresser des murs pour les en empêcher? Il espère que la proposition de résolution recueillera une large majorité.

Pour M. Frank Köhler (N), la lutte contre le dumping social revêt également une très grande importance. Le détachement des travailleurs ne peut se faire au détriment des conditions de travail et le dumping social menace le marché régulé. Voilà pourquoi lui et son groupe voteront en faveur de cette proposition de recommandation qui va dans le bon sens en rappelant l'importance du principe “à travail égal, salaire égal” sur un même lieu de travail. Malheureusement, dit-il, la concurrence sur le coût du travail n'est pas éliminée pour autant vu que les cotisations selon le pays d'origine sont toujours d'application.

Pour M. Köhler, ce problème pourrait être réduit en ramenant la durée maximale du détachement de deux ans à six mois. Ce point a été repris dans le texte, ce qui accroît son enthousiasme à son égard.

La présidente passe au vote.

La proposition de recommandation est adoptée.

M. Jef Van den Bergh (B) prend la parole en son nom et au nom de M. Kennes, tous deux ne pouvant être présents le lendemain, pour saluer l'action de la présidente à la tête du Parlement Benelux et l'en remercier à la veille de son départ.

De voorzitter sluit de vergadering om 16.48 uur.

Plenaire vergadering van zaterdag 26 november 2016

De vergadering wordt om 10.16 uur geopend in het halfrond van de Belgische Senaat door mevrouw Maya Detiège, voorzitter, die mevrouw Christine Defraigne, voorzitter van de Senaat, die het Beneluxparlement ter beschikking stelt, dankt.

De samenwerking op het vlak van controle van het luchtruimverkeer

In afwezigheid van heer Van den Bergh, rapporteur, die is verhinderd, geeft de voorzitter het woord aan *de heer Willem Draps* (B) die het tussentijds verslag zal voorstellen.

De heer Draps herinnert eraan dat de verenigde commissies Financiën en Mobiliteit op 21 oktober jongstleden de Belgische minister van mobiliteit, de heer François Bellot, en de bestuurder van Belgocontrol, de heer Johan Decuyper, hebben gehoord in verband met de gevolgen van de toenadering tussen de luchtcontrole-organen Ana Lux (Luxemburg) en DFS (Duitsland).

Beide sprekers beklemtoonden de positieve gevolgen van een brede samenwerking tussen Ana Lux en Belgocontrol, waarbij ze verwezen naar de aanbeveling nr. 837 die de Beneluxassemblee op 27 maart 2012 heeft aangenomen en die nog niet volledig is toegepast en naar een beslissing van het Comité van ministers van de Benelux Unie van februari 2015 die ertoe strekt de beheeroperaties inzake het luchtverkeer in het luchtruim van de Benelux in grotere mate te integreren.

Er bestaat ter zake al jarenlang een samenwerkings-traditie tussen België en Luxemburg. Op verzoek van Ana Lux wordt een deel van het Luxemburgs luchtruim trouwens beheerd door Belgocontrol. Tevens bestaat er tussen de twee landen een gemeenschappelijke tariefzone met een verdeling van de ontvangsten in functie van de kosten, die als een voorloper van het toekomstig gemeenschappelijk luchtruim van de EU kan worden beschouwd. Ten slotte bestaan er tussen Ana Lux en Belgocontrol synergieën op tal van domeinen zoals het urgentieplan, communicatie, meteorologie, bewaking, enz.

Na die uiteenzettingen uitten tal van leden van de commissie hun verbazing over de Luxemburgse beslissing om inzake controle van het luchtruim samen te werken met Duitsland en minister Bellot herinnerde er van zijn kant aan dat de prijzen van Belgocontrol lager lagen dan die van Duitsland.

La présidente lève la séance à 16 heures 48.

Séance plénière du samedi 26 novembre 2016

La séance est ouverte à 10 heures 16 dans l'hémicycle du Sénat de Belgique par Mme Maya Detiège, présidente, qui remercie Mme Christine Defraigne, présidente du Sénat, d'y accueillir le Parlement Benelux.

La coopération en matière de contrôle du transport aérien

En l'absence de M. Jef Van den Bergh, rapporteur, empêché, la présidente donne la parole à *M. Willem Draps* (B) pour présenter le rapport intermédiaire.

M. Draps rappelle que les Commissions réunies des Finances et de la Mobilité ont entendu le 21 octobre dernier le ministre belge de la Mobilité, M. François Bellot, et l'administrateur de Belgocontrol, M. Johan Decuyper, au sujet des conséquences du rapprochement entre les organes de contrôle aérien luxembourgeois Ana Lux et allemand DFS.

Les intervenants ont tous deux insisté sur les effets positifs d'une coopération élargie entre Ana Lux et Belgocontrol, se référant d'une part à la recommandation n°837 adoptée par l'assemblée Benelux le 27 mars 2012, qui n'est pas encore entièrement appliquée, ainsi qu'à une décision du Comité des ministres de l'Union Benelux de février 2015 visant à une intégration plus poussée des prestations de gestion du trafic aérien dans l'espace aérien du Benelux.

Depuis des années, il existe en la matière une tradition de coopération entre la Belgique et le Luxembourg. A la demande d'Ana Lux, une partie de l'espace aérien luxembourgeois est d'ailleurs géré par Belgocontrol. De plus, une zone tarifaire commune avec une répartition des recettes en fonction des coûts existe entre les deux pays, préfigurant le futur espace aérien commun de l'UE. Enfin, des synergies opérationnelles existent entre Ana Lux et Belgocontrol dans de nombreux domaines comme les plans d'urgence, la communication, la météorologie, la surveillance, etc.

Suite à ces exposés, plusieurs membres de la commission ont fait part de leur étonnement de la décision luxembourgeoise de collaboration avec l'Allemagne en matière de contrôle aérien, le ministre Bellot rappelant quant à lui que les prix de Belgocontrol étaient inférieurs à ceux pratiqués par l'Allemagne.

De heer Draps verklaart dat de heer Roger Negri erop heeft gewezen dat de besprekingen tussen Ana Lux en DFS niet in strijd waren met een goede samenwerking tussen België en Luxemburg aangezien ze in de eerste plaats betrekking hadden op een eventuele samenwerking met de Duitsers op het gebied van de opleiding van de luchtcontroleurs. De heer Negri herinnerde ook aan de Luxemburgse zorg zijn luchtruim in alle onafhankelijkheid te beheren. De heer Decuyper beklemtoonde van zijn kant dat een samenwerking met Belgocontrol geen enkele baan bij Ana Lux zou doen sneuvelen. Hij herinnerde ook aan de uitstekende Belgisch-Luxemburgse samenwerking op het gebied van de opleiding van de luchtcontroleurs die volgens hem moet worden voortgezet. minister Bellot verzocht met aandrang Belgocontrol en Ana Lux de koppen bij elkaar te steken om elkaar beter te begrijpen en de verwachtingen van de beide bedrijven beter te leren kennen.

De commissie Financiën en Mobiliteit zal op 9 december de gevolgen bespreken die aan dit dossier moeten worden gegeven.

De heer Roger Negri (L) wenst er namens de Luxemburgse afvaardiging op te wijzen dat Luxemburg zeer gehecht is aan zijn autonomie. Aangezien de Luxemburgse luchtverkeersleiders in Duitsland worden opgeleid heeft Luxemburg beslist de Duitse techniek aan te nemen en geen beroep te doen op outsourcing noch in België noch in Duitsland.

De snelle opsporing van vermiste kinderen

Mevrouw Patricia Creutz (B), rapporteur, geeft ter inleiding van haar betoog de cijfers van de ngo *Missing Children Europe*: elk jaar worden in Europa 250 000 vermiste kinderen gemeld. In meer dan de helft van de gevallen gaat het om kinderen die van huis zijn weggegaan. Vervolgens zijn er de ontvoeringen door ouders, de alleenstaande minderjarigen die binnen 48 uur na hun aankomst in een opvangcentrum belanden en de onopgehelderde verdwijningen. Ten slotte is er een laatste categorie die zeer verontrustend is, namelijk de ontvoeringen door derden, die 2 tot 5 % vertegenwoordigen van de gevallen die door de ngo worden behandeld, of 5 000 tot 12 000 minderjarigen.

In die gevallen is spoed absoluut noodzakelijk, aldus mevrouw Creutz, want de overlevingskansen van het kind nemen naarmate de tijd verstrijkt zeer snel af. De Beneluxlanden, die zich daarvan rekenschap geven, hebben een nationale alarmprocedure ingesteld om de bevolking bij een verontrustende verdwijning te waarschuwen, met andere woorden wanneer men van oordeel is dat er voor

M. Draps rapporte l'intervention de M. Roger Negri, lequel a indiqué que les pourparlers entre Ana Lux et DFS n'étaient pas en contradiction avec une bonne collaboration entre la Belgique et le Luxembourg, puisqu'ils porteraient avant tout sur une éventuelle collaboration avec les Allemands en matière de formation de contrôleurs aériens. M. Negri a également rappelé le souci luxembourgeois de gérer en toute indépendance son espace aérien. De son côté, M. Decuyper a souligné qu'une collaboration avec Belgocontrol n'entraînerait aucune perte d'emploi chez Ana Lux et a rappelé l'excellente collaboration belgo-luxembourgeoise en matière de formation des contrôleurs aériens qu'il faut selon lui poursuivre. Le ministre Bellot a vivement invité Belgocontrol et Ana Lux à se réunir afin de mieux se comprendre et de mieux percevoir les attentes de chacune des deux entreprises.

La commission Finances et Mobilités examinera le 9 décembre les suites à donner à ce dossier.

M. Roger Negri (L) souhaite préciser au nom de la délégation luxembourgeoise que le Luxembourg est très soucieux de garder son autonomie. Les aiguilleurs du ciel luxembourgeois étant formés en Allemagne, le Luxembourg a décidé d'adopter la technique allemande et de ne pas recourir à de l'*outsourcing* ni en Belgique ni en Allemagne.

La recherche rapide d'enfants disparus

Mme Patricia Creutz (B), rapporteuse, reprend les chiffres de l'ONG *Missing Children Europe* pour introduire son propos: chaque année, on signale 250 000 disparitions d'enfants en Europe. Dans plus de la moitié des cas, ce sont des fugues. Viennent ensuite les enlèvements parentaux, les mineurs non accompagnés qui disparaissent des centres d'accueil dans les 48 heures de leur arrivée et les disparitions et les disparitions inexplicables. Enfin, la dernière catégorie, considérée comme très inquiétante, est celle des enlèvements par des tiers, qui représente 2 à 5 % des cas traités par l'ONG, soit 5 000 à 12 000 mineurs.

Dans ces cas, poursuit Mme Creutz, l'urgence est absolue car les chances de survie de l'enfant enlevé décroissent très vite au fil des heures. Conscients de cet enjeu, les États du Benelux ont mis en place une procédure d'alerte nationale pour avertir la population en cas de disparition inquiétante, c'est-à-dire quand on considère que la vie de l'enfant est en danger imminent. Les Pays-Bas

het kind een dreigend levensgevaar bestaat. Nederland en Luxemburg hebben gekozen voor Amber Alert, België koos voor Child Alert.

De commissie Justitie en Veiligheid wilde weten hoe de drie landen samenwerken bij een verontrustende verdwijning, vooral in geval van een grensoverschrijdende dimensie. Eerst werd de heer Frank Hoen, directeur van Amber Alert Nederland en stichter van Amber Alert Europa, gehoord. Volgens hem is de sorteerprocedure die het mogelijk maakt het risico dat het kind loopt zeer snel vast te stellen uitstekend in de drie landen en de samenwerking tussen hun politiediensten en hun justitiële autoriteiten is efficiënt. Toch leiden de grenzen nog altijd tot kostbaar tijdverlies. Tal van verdwijningen worden niet aan de buurlanden gemeld, de voortgang van het alarm is niet automatisch.

Volgens de heer Hoen moeten de buurlanden zo snel mogelijk worden ingelicht over elke onrustwekkende vermissing. De alarmprocedure van de politiediensten van de buurlanden moeten dus worden verbeterd en dient automatisch te zijn.

De commissie hoorde vervolgens de heer Miguel Torres García, directeur operaties bij Child Focus in België en de heer David Rimaux, inspecteur bij de cel Vermiste personen bij de Belgische federale politie. Zij stelden dat België het systeem Child Alert in 2011 in het leven heeft geroepen en toen heeft beslist dat slechts in uitzonderlijke omstandigheden, namelijk enkel wanneer het kind in levensgevaar verkeert, op dat stelsel een beroep zou worden gedaan. Enkel een magistraat kan beslissen die procedure op te starten, in overleg met de cel Vermiste personen. Mevrouw Creutz voegt eraan toe dat die procedure sinds 2011 slechts in twee gevallen werd opgestart. De contactpunten in de naburige landen worden onmiddellijk gewaarschuwd dat de procedure is opgestart en zij melden op hun beurt het alarm aan de politiediensten van hun land.

Beide sprekers delen dus de mening niet van de heer Hoen: de procedures werken perfect in de drie landen en de samenwerking verloopt via de contactpunten. Dat is ook de mening van het Belgisch parket-generaal, de hoogste justitiële autoriteit in België die de gevallen van verdwijning behandelt. Gezamenlijke politie-oefeningen van de drie landen hebben dat aangetoond: zodra een kind zich in een buurland bevindt, wordt in dat land voor het hele grondgebied alarm geslagen. Beiden drongen er ten slotte op aan dat de alarmprocedure slechts in uitzonderlijke gevallen wordt opgestart om te voorkomen dat de waakzaamheid van de burgers afneemt.

et le Luxembourg ont opté pour Amber Alert, la Belgique pour Child Alert.

La commission Justice et Sécurité a voulu savoir comment les trois pays coopéraient en cas de disparition inquiétante, surtout quand s'y ajoute une dimension transfrontalière. Elle a d'abord entendu M. Frank Hoen, directeur d'Amber Alert Pays-Bas et fondateur d'Amber Alert Europe. Pour celui-ci, la procédure de tri qui permet de déterminer très vite le risque encouru par l'enfant est excellente dans les trois pays et la coopération entre leurs services de police et entre leurs autorités judiciaires est efficace. Cependant, les frontières font toujours perdre un temps précieux. De nombreuses disparitions ne sont pas signalées aux pays voisins, le suivi des alertes n'est pas automatique.

Pour M. Hoen, les pays voisins doivent être informés le plus vite possible de toute disparition inquiétante. La procédure d'alerte des services de police du pays voisin devrait donc être améliorée et il faudrait la rendre automatique.

La Commission a ensuite entendu M. Miguel Torres García, directeur des opérations à Child Focus Belgique et M. David Rimaux, inspecteur à la cellule Personnes disparues de la police fédérale belge. Ils ont expliqué que la Belgique a créé le système Child Alert en 2011, en décidant qu'on y aurait recours de manière exceptionnelle, à la condition stricte que l'enfant soit en danger de mort. Seul un magistrat peut décider de lancer cette procédure, en concertation avec la cellule Personnes disparues. Depuis 2011, ajoute Mme Creutz, elle n'a été déclenchée qu'à deux reprises. Les points de contact dans les pays voisins sont avertis immédiatement du lancement de la procédure et ceux-ci transmettent l'alerte aux services de police de leur pays.

Ces deux intervenants ne partagent donc pas l'avis de M. Hoen: les procédures fonctionnent parfaitement dans les trois pays et pour coopérer, on passe par les points de contact. C'est aussi l'avis du parquet général belge, plus haute autorité judiciaire traitant les cas de disparition. Des exercices conjoints des polices des trois pays l'ont montré: dès qu'un enfant pourrait se trouver dans un pays limitrophe, celui-ci déclenche une alerte sur son territoire. Ils ont enfin tous deux insisté sur la nécessité de ne déclencher des procédures d'alerte que dans des cas exceptionnels, afin d'éviter une baisse de la vigilance des citoyens.

Mevrouw Creutz geeft de besluiten van de commissie: de commissie stelt vast dat de samenwerking op dit gebied werkt en volledig voldoening geeft. De NGO's kunnen ook onder elkaar communiceren via Missing Children Europe, dat stelselmatig ingelicht wordt over onrustwekkende verdwijningen. Ze verzoekt bijgevolg de drie regeringen deze uitstekende samenwerking voort te zetten.

De heer Marcel Oberweis (L) meldt dat op pagina 16 van het tussentijds verslag de heer Rimaux voorstelt dat de EU een richtlijn of een verordening zou aannemen. Hij suggereert dat in het eindverslag een Benelux-aanbeveling wordt opgenomen die die idee steunt. Mevrouw Creutz verzekert hem dat de commissie zijn suggestie zeker zal bespreken.

De heer André Postema (N) herinnert eraan dat een Europese richtlijn heel wat tijd in beslag kan nemen en dat de Benelux, die een voortrekkersrol heeft, ertoe kan bijdragen dat de zaken opschieten. Hij vraagt zich bovendien af of stelselmatig moet gewaarschuwd worden in geval van een verontrustende vermissing: hij vreest dat een alarminflatie uiteindelijk contraproductief zal zijn.

Mevrouw Creutz is van oordeel dat de gevallen van verdwijning die een opstarten van de machine vereisen zeldzaam zijn. Het mechanisme mag niet worden uitgebreid tot elke verdwijning, maar de commissie is de ideale plaats om een betere werking te bespreken.

De goederenstromen tussen de Beneluxlanden en met de omliggende landen (Beneluxrapport 2016 Vrachtvervoer: belang en meerwaarde van het goederenvervoer in de Benelux)

In afwezigheid van de heer Jef Van den Bergh, rapporteur, geeft de voorzitter opnieuw het woord aan de heer Draps in zijn hoedanigheid van voorzitter van de betrokken commissie.

De heer Willem Draps (B) wijst er meteen op dat het hier om een tussentijds verslag gaat en hij brengt enkele cijfers in herinnering: de Benelux vertegenwoordigt 5,6 % van de bevolking van de EU en 7,9 % van haar BBP voor slechts 1,7 % van haar oppervlakte. De Benelux vertegenwoordigt 78 % van de binnenscheepvaart van de Benelux, 24 % van de luchtvracht, 21 % van de zeevracht en 6 % van het spoorvervoer. Die cijfers zijn een bewijs van het belang van de goederenstromen in de Benelux in verhouding tot de rest van de EU, waarbij het grootste deel van die stromen betrekking heeft op het verkeer binnen de Benelux.

Mme Creutz livre les conclusions de la commission: celle-ci constate que la coopération dans ce domaine fonctionne et donne entière satisfaction. Les ONG peuvent elles aussi communiquer entre elles par le biais de Missing Children Europe, qui est systématiquement informée des disparitions inquiétantes. Elle demande donc aux trois gouvernements de veiller à la poursuite de cette excellente coopération.

M. Marcel Oberweis (L) signale qu'en page 16 du rapport intermédiaire, M. Rimaux préconise que l'UE prenne une directive ou un règlement. Il suggère que le rapport final puisse inclure une recommandation Benelux appuyant cette idée. Mme Creutz assure que la commission discutera certainement de sa suggestion.

M. André Postema (N) rappelle qu'une directive européenne peut prendre pas mal de temps et que le Benelux, qui a une vocation de précurseur, peut aider à accélérer les choses. Il se demande en outre s'il faut envisager d'avertir systématiquement en cas de disparition inquiétante: il craint qu'une inflation des alertes ne finisse par être contre-productive.

Mme Creutz estime que les cas de disparition qui requièrent de mettre la machine en route sont rares. Il ne faut pas élargir le mécanisme à toute disparition mais la commission est l'endroit idéal pour discuter d'un meilleur fonctionnement.

Les flux de marchandises entre les pays du Benelux et avec les pays limitrophes (Rapport Benelux 2016 Transport de marchandises: importance et valeur ajoutée du transport de marchandises au sein du Benelux)

En l'absence de M. Jef Van den Bergh, rapporteur, la présidente donne à nouveau la parole à M. Draps en sa qualité de président de la commission concernée.

M. Willem Draps (B) précise d'emblée qu'il s'agit d'un rapport intermédiaire et rappelle quelques chiffres: le Benelux représente 5,6 % de la population de l'UE et 7,9 % de son PIB pour seulement 1,7 % de sa superficie. Par contre, se concentrent dans le Benelux 78 % de la navigation intérieure de l'UE, 24 % du fret aérien, 21 % du fret maritime, 6,9 % du transport routier et 6 % du transport ferroviaire. Ces chiffres démontrent l'importance des flux de transport de marchandises dans le Benelux par rapport au reste de l'UE, la plus grande partie de ces flux concernant le trafic intérieur au Benelux.

De Benelux Unie heeft voor 2017 en de volgende jaren haar prioriteiten met betrekking tot een efficiënt, duurzaam en competitief vrachtvervoer vastgesteld. Ze heeft verbintenissen aangegaan voor het digitaliseren van het transport, het beperken van de belemmeringen in het verkeer en het realiseren van een vloeiend wegvervoer inzonderheid rond de havens Antwerpen en Rotterdam. De distributie van de goederen over Europa vertrekkend van die havens wordt immers moeilijk, het wegennet is immers oververzadigd. De CO₂-uitstoot die door het goederenvervoer wordt veroorzaakt, moet ook afnemen. Ten slotte moet een betere gezamenlijke mobiliteitsopleiding van de beroepsmensen uit de sector worden aangemoedigd.

De heer Draps is ervan overtuigd dat die doelstellingen slechts gerealiseerd kunnen worden indien een modal shift, met andere woorden een proactieve herziening van de vervoerswijzen, in de hand wordt gewerkt. In Europa wordt immers vandaag meer dan 70 % van de goederen over de weg vervoerd. Zelfs al bedraagt dat aandeel in de Beneluxlanden slechts 48,3 %, het is duidelijk dat een andere weg moet worden ingeslagen en dat die modal shift naar andere vervoermiddelen dient te worden aangemoedigd.

Conferentie “Smart cities – smart grids”, Esch Belval, 7 oktober 2016

De heer Marcel Oberweis (L), rapporteur, herinnert eraan dat het hier gaat om een conferentiecycclus rond het thema “de steden herdenken in een postkoolstof maatschappij”. Na Gent in 2014 en Deventer in 2015 werd die trilogie afgerond te Esch Belval in 2016.

Het Beneluxparlement wees erop dat duurzame ontwikkeling een noodzakelijke voorwaarde voor een harmonieuze ontwikkeling is waarbij tevens de biodiversiteit onaangetaast blijft. De snellere urbanisatie, het toenemend energieverbruik, de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen stellen ons voor een aantal grote uitdagingen die zowel demografisch, socio-economisch als milieu gerelateerd zijn.

Volgens de Verenigde Naties leeft 54 % van de wereldbevolking in een stad, en in 2030 zal dat 70 % zijn. Terwijl de steden slechts 2 % van het aardoppervlak vertegenwoordigen, verbruiken ze 75 % van de geproduceerde energie, genereren ze nagenoeg 70 % van het afval en zijn ze verantwoordelijk voor 80 % van de CO₂-uitstoot.

De beleidsmensen zijn verplicht bij het ontwerpen van de steden van de toekomst rekening te houden met economische, sociale en ecologische parameters. De eerste elementen van de overgang naar slimme en duurzame steden zijn al in volgende domeinen te vinden: huisvesting,

L’Union Benelux a fixé ses priorités pour 2017 et les années suivantes en matière de transport de fret efficace, durable et compétitif. Elle a pris des engagements pour la digitalisation du transport, de réduction des embarras de circulation et de fluidification du trafic routier en particulier autour des ports d’Anvers et de Rotterdam. En effet, la distribution des marchandises à travers l’Europe depuis ces ports devient difficile tant le réseau routier est aujourd’hui congestionné. Il convient évidemment de réduire les émissions de CO₂ générées par le transport des marchandises. Enfin, il faut stimuler une meilleure formation commune à la mobilité des professionnels du secteur.

M. Draps en est certain, ces objectifs ne pourront être atteints qu’en facilitant un *modal shift*, c’est-à-dire une modification volontariste des modes de transport. En effet, à l’échelle de l’UE, plus de 70 % du transport de fret se fait aujourd’hui par la route. Même si le chiffre tombe à 48,3 % pour les pays du Benelux, il est clair que l’on ne pourra pas poursuivre dans cette voie et qu’il faut favoriser ce *modal shift* vers d’autres moyens de transport.

Conférence “Smart cities – smart grids”, Esch Belval, 7 octobre 2016

M. Marcel Oberweis (L), rapporteur, rappelle qu’il s’agissait d’un cycle de conférences autour du thème “repenser les villes dans une société post-carbone”. Après Gand en 2014 et Deventer en 2015, cette trilogie s’est clôturée à Esch Belval en 2016.

Le Parlement Benelux y a fait état de considérations relatives au développement durable comme condition nécessaire d’une croissance harmonieuse, tout en protégeant la biodiversité. L’urbanisation accélérée, la consommation croissante d’énergie, l’exploitation des ressources naturelles nous mettent face à une série de défis majeurs, à la fois démographiques, socio-économiques, technologiques et environnementaux.

D’après les Nations unies, 54 % de la population mondiale vit dans les villes – et ce sera 70 % en 2030. Alors que les villes n’occupent que 2 % de la superficie du globe, elles consomment 75 % de l’énergie produite, génèrent presque 70 % des déchets et sont à l’origine de près de 80 % des émissions de CO₂.

Les décideurs politiques sont obligés de concevoir les villes futures en tenant compte des composantes économiques, sociales et écologiques. Les premiers éléments de la transition vers la ville intelligente et durable se retrouvent déjà dans les domaines suivants: le logement,

het produceren van hernieuwbare energie, zachte mobiliteit en op sociaal gebied. Samen met een grotere energy efficiency en het inzetten van hernieuwbare energie zal men erin slagen de afhankelijkheid van fossiele energie en kernenergie terug te dringen en de klimaatopwarming tegen het einde van de eeuw onder de 2°C te houden.

De duurzaamheid in de steden, het regionaal concurrentievermogen, de economie, het transport, het verbruik van natuurlijke hulpbronnen, het beperken van de vervuiling en de stijging van de levenskwaliteit van de burgers zijn essentiële beleidsdoelstellingen. Vooral het beheer van de verkeersstromen zal een beslissend element worden in de ordening van duurzame steden, dankzij het openbaar vervoer en zachte mobiliteit. De stadsplanning van de toekomst berust op de principes van polycentrische metropolen met een degelijke verbinding tussen de stadscentra en de rand. In de bouwsector moedigt het Beneluxparlement gebouwen aan die weinig energie verbruiken.

De duurzame stad impliceert een paradigmawijziging die rekening houdt met alle nieuwe technologieën die voor een slim beheer vereist zijn. De smart city is immers een stedelijk laboratorium dat in de strijd tegen de klimaatopwarming een gedeeltelijk antwoord wil aanreiken. De Faerøer eilanden waar postkoolstofprojecten worden opgezet, zijn daar een voorbeeld van. De overgang naar duurzame en slimme steden zal dus een onmisbaar element zijn in de mutaties van de komende decennia: de mensheid zal de sociale cohesie, de banden tussen de steden en de rand, tussen de mens en zijn leefmilieu dienen te herdenken.

De heer Oberweis stelt tot besluit dat bovenop de kwestie van de faciliteiten waarvoor de gemeentebesturen zich kunnen inzetten, het wel degelijk de inwoners en de bedrijven zijn die de steden slim zullen maken, met andere woorden steden die aan de behoeften van onze toekomst zijn aangepast. Hij hoopt dat onder het voorzitterschap van de heer Postema een derde trilogie mogelijk zal zijn.

De heer André Postema (N) vraagt zich af wat de rode draad voor de Benelux kan zijn van bezoeken aan die drie steden in het kader van de conferentiecyclus die aan de Smart cities was gewijd. Volgens de heer Oberweis gaat het ontegenzeggelijk om de verbetering van de levenskwaliteit van de burgers om van de steden attractiepolen te maken die werk en wonen met elkaar verzoenen. Het Europees Agentschap voor Leefmilieu raamde in 2015 het aantal vroegtijdige overlijdens in de EU dat is te wijten aan de vervuiling in de steden op 470 000. Dat is de reden waarom de organisatie van het leven in onze steden moet worden herdacht.

la production d'énergie renouvelable, la mobilité douce et le volet social. En combinaison avec une efficacité énergétique accrue et le recours aux énergies renouvelables, on parviendra à réduire la dépendance aux énergies fossiles et nucléaire et, partant, à maintenir le réchauffement climatique en dessous des 2°C d'ici la fin du siècle.

La durabilité dans les villes, la compétitivité régionale, l'économie, les transports, la consommation des ressources naturelles, la réduction de la pollution et l'augmentation de la qualité de vie des citoyens se trouvent au cœur des objectifs du politique. Avant tout, la gestion des flux de circulation deviendra un critère déterminant dans l'aménagement des villes durables, à travers les transports en commun et la mobilité douce. La planification urbaine du futur est structurée par les principes de métropole polycentrique avec une liaison performante entre le centre des villes et leur périphérie. Dans le secteur du bâtiment, le Parlement Benelux promeut les constructions à basse énergie.

La ville durable passe par un changement de paradigme intégrant toutes les nouvelles technologies pour une gestion intelligente de la cité. La *smart city* est un immense laboratoire urbain, menant à une société intelligente, la *smart society*, qui se veut une partie de la réponse à la lutte contre le changement climatique. Cela s'incarne par exemple aux îles Féroé dans des projets post-carbone. La transition vers les villes durables et intelligentes sera donc un axe indispensable des transformations pour les prochaines décennies, en invitant l'humanité à repenser la cohésion sociale, les liens entre villes et périphéries, l'homme et son environnement.

M. Oberweis conclut qu'au-delà de la question des équipements sur lesquels les municipalités peuvent miser, ce sont bien les habitants et les entreprises qui rendront les villes intelligentes, c'est-à-dire adaptées aux besoins de notre futur. Il espère que sous la présidence de M. Postema, on pourra voir une troisième trilogie.

M. André Postema (N) se demande quel pourrait être le fil rouge pour le Benelux des visites de ces trois villes dans le cadre de ce cycle de conférences consacrées aux *Smart cities*. Pour M. Oberweis, il s'agit incontestablement de l'amélioration de la qualité de vie des citoyens pour faire des villes des pôles d'attraction, combinant les besoins de travail et de logement. L'Agence européenne de l'environnement de Copenhague a estimé à 470.000 le nombre de décès prématurés dans l'UE dus à la pollution dans les villes pour l'année 2015. C'est pour cela qu'il faut repenser le système de vie dans nos villes.

De voorzitter meent te weten dat een gezamenlijk verslag over de drie conferenties wordt voorbereid en dat het als basis kan dienen voor een aanbeveling.

Voor *de heer Daniel Senesael* (B) moet men zich buigen over de voortgang die aan deze conferenties kan worden gegeven, moet in de commissie een inventaris worden opgemaakt van alle initiatieven die ter zake in de Benelux worden genomen en moet zelfs onderzocht worden hoe ze naar boven kunnen worden gestandaardiseerd. Dat alles kan eventueel uitmonden in een aanbeveling.

De voorzitter beklemtoont dat er in de assemblee veel burgemeesters zijn en dat de geopperde ideeën voor hen een bron van inspiratie kunnen zijn om in hun gemeente innoverende projecten op te starten.

Plenaire vergadering van de Baltische Assemblee, Riga, 27-28 oktober 2016

De heer Willem Draps (B), rapporteur, was samen met de heer Daniel Senesael aanwezig op de 35e zitting van de Baltische Assemblee, het interparlementair samenwerkingsorgaan waarmee het Beneluxparlement al nagenoeg 25 jaar quasi permanent samenwerkt. In 2017 zal het voorzitterschap van deze Assemblee worden waargenomen door Estland dat voor het eerst ook het voorzitterschap zal waarnemen van de Raad van de Europese Unie tijdens het tweede semester van dat jaar.

Hij handelt in het kort over de zitting van de Baltische Raad die het interministerieel samenwerkingsorgaan is. De ministers van Buitenlandse Zaken van de drie landen hebben er hun geopolitieke visie toegelicht. De externe veiligheid is een hoofdbekommernis in die regio. Het was al een prioriteit 25 jaar geleden bij de oprichting van de Baltische Assemblee, maar de toetreding van de drie landen tot de NATO en de EU hebben de zaken veranderd en de agressieve houding van Rusland wordt er als een rechtstreekse dreiging gezien. Dat moet er ons aan herinneren, aldus de heer Draps, dat veiligheid nooit volledig verworven is en dat het erop aankomt een efficiënte veiligheid in stand te houden of nieuw leven in te blazen. Dat is de reden waarom de Benelux inzake defensiesamenwerking een bijzondere inspanning moet doen.

Op de agenda van de Baltische Assemblee stonden drie thema's: migratie, de demografische situatie in de drie landen en de ontwikkeling van de infrastructuur. Die landen moeten 1 800 km buitengrenzen met Wit-Rusland en Rusland beheren. Ze willen hun samenwerking inzake grensbewaking en informatie-uitwisseling tussen hun diensten versterken en hun wetgeving op het gebied van de mensenhandel harmoniseren om de mensensmokkelaars efficiënter te kunnen bestrijden.

La présidente croit savoir qu'un rapport commun sur les trois conférences est en préparation et qu'il peut servir de de base à l'élaboration d'une recommandation.

Pour *M. Daniel Senesael* (B), il faudrait se pencher sur le suivi que l'on pourrait apporter à ces conférences, procéder en commission à l'inventaire de toutes les initiatives prises en la matière au sein du Benelux, voire examiner comment les harmoniser en poussant les standards vers le haut et aboutir éventuellement à une recommandation.

La présidente souligne qu'il y a de nombreux bourgmestres dans l'assemblée et que ces idées peuvent constituer pour eux une source d'inspiration pour mener des projets innovants dans leur commune.

Session plénière de l'Assemblée balte, Riga, 27-28 octobre 2016

M. Willem Draps (B), rapporteur, a assisté avec M. Daniel Senesael à la 35e session de l'Assemblée balte, organe de coopération interparlementaire avec lequel le Parlement Benelux entretient une collaboration quasi-permanente depuis près de 25 ans. En 2017, la présidence de cette Assemblée sera assumée par l'Estonie qui assurera également et pour la première fois la présidence tournante du Conseil de l'Union européenne pour le second semestre de la même année.

Il évoque brièvement la session du Conseil balte qui est l'organe de coopération interministériel. Les ministres des Affaires des trois pays y ont exposé leur analyse géopolitique. La sécurité extérieure est une préoccupation majeure dans la région. C'était déjà une priorité il y a 25 ans, lors de la création de l'Assemblée balte mais l'adhésion des trois pays à l'OTAN et à l'UE a changé la donne et l'attitude agressive de la Russie y est appréhendée comme une menace directe. Cela doit nous rappeler, dit M. Draps, que la sécurité n'est jamais totalement acquise et qu'il convient de conserver ou de réacquérir une défense efficace. Voilà pourquoi le Benelux doit consentir un effort particulier pour la coopération en matière de défense.

Trois thèmes étaient à l'ordre du jour de l'Assemblée balte: la migration, la situation démographique des trois pays et le développement des infrastructures. Ces pays doivent gérer 1 800 kilomètres de frontières extérieures, avec la Biélorussie et la Russie. Ils veulent renforcer leur coopération en matière de garde-frontières et les échanges d'informations entre leurs services et harmoniser leur législation en matière de trafic d'êtres humains pour lutter plus efficacement contre les passeurs.

De Baltische Staten hebben af te rekenen met een demografische teruggang die is te wijten aan een daling van het geboortecijfer en aan een brain drain, vooral naar het Verenigd Koninkrijk en Ierland. De Baltische Staten willen dus hun gezinsbeleid harmoniseren en degenen die kinderen willen op lange termijn een waarborg geven door in de zorg voor de kinderen een evenwicht in de hand te werken tussen de twee ouders en een beter evenwicht tussen het privéleven en het beroepsleven te realiseren.

Tot slot behandelde de Assemblée de transportinfrastructuur, meer bepaald het Rail Baltica project, een echt monster van Loch Ness dat al jaren steeds weer boven water komt. De spoorwegen dateren van het Russisch en vervolgens Sovjettijdperk, er zijn dus geen rechtstreekse verbindingen tussen de Baltische hoofdsteden die veeleer op Rusland zijn gericht. De Baltische landen willen hun burenen, Finland en Polen, ervan overtuigen in grotere mate mee te werken aan dat project dat Warschau, Vilnius, Riga, Tallinn en Helsinki via het spoor met elkaar verbindt.

De heer Draps werd getroffen door het Baltisch enthousiasme voor de interparlementaire samenwerking. Tal van sprekers waren van oordeel dat indien elk land op eigen houtje zijn demografische transitie had gerealiseerd, ze ongetwijfeld niet zo snel zo ver zouden zijn geraakt. Nu de Europese Unie in een diepe crisis verkeert en de neiging om op zichzelf terug te plooiën toeneemt, levert de in de Baltische landen gemaakte vaststelling het bewijs dat proeftuinen van politieke samenwerking, zoals de Baltische Assemblée of het Beneluxparlement, een belangrijke rol hebben te spelen.

In antwoord aan *de heer Joost Taverne* (N), wijst de heer Draps erop dat de Benelux militaire samenwerking niet op de agenda van de vergadering stond, al wordt de deelname van Belgische en Nederlandse vliegtuigen aan de bewaking van het luchtruim van de Baltische landen in genoemde context van spanning erg gewaardeerd.

Plenaire vergadering van de Noordse Raad, Kopenhagen, 31 oktober-3 november 2016 en werkbezoek aan de Faeröer eilanden, 4-5 november 2016

Volgens *de heer Marcel Oberweis* (L), rapporteur, waren de werkzaamheden van de 68e zitting van de Noordse Raad een gelegenheid om vast te stellen hoezeer de geagendeerde thema's gelijkenissen vertonen met de onderwerpen die door het Beneluxparlement worden besproken en waarvan sommige op de lijst van de prioriteiten voor volgend jaar staan. Zo werd over gezondheidszorg en mobiliteit in het kader van de arbeidsmarkt langdurig van gedachten gewisseld.

Les États baltes sont confrontés à un déclin démographique dû à la fois à une baisse de la natalité et à la fuite des cerveaux, principalement vers le Royaume-Uni et l'Irlande. Les États baltes veulent donc harmoniser leurs politiques familiales et offrir des garanties à long terme à ceux qui décident d'avoir des enfants, en encourageant un équilibre dans la prise en charge des enfants par les deux parents et un plus grand équilibre aussi entre vie privée et vie professionnelle.

Enfin, l'Assemblée a discuté de la réalisation d'infrastructures de transport, en particulier du projet Rail Baltica, véritable serpent de mer constamment à l'ordre du jour depuis des années. Les chemins de fer datant de l'époque russe puis soviétique, les lignes ne relient pas directement les capitales baltes mais privilégient leur relation avec la Russie. Les Pays baltes veulent convaincre leurs voisins, Finlande et Pologne, de s'impliquer davantage dans ce projet de relier par le rail Varsovie, Vilnius, Riga, Tallinn et Helsinki.

M. Draps a été frappé par l'enthousiasme balte pour la collaboration interparlementaire. D'après bon nombre d'orateurs, si chaque pays avait dû mener seul sa transition démographique, ils ne seraient sans doute pas allés aussi loin aussi vite. À l'heure où l'Union européenne traverse une crise profonde et où la tentation du repli sur soi gagne du terrain, le constat balte doit convaincre que les laboratoires de collaboration politique comme l'Assemblée balte ou le Parlement Benelux ont un rôle important à jouer.

En réponse à *M. Joost Taverne* (N), M. Draps précise que la coopération militaire Benelux n'était pas à l'ordre du jour de la réunion, bien que la participation d'avions belges et néerlandais à la surveillance de l'espace aérien des Pays baltes soit particulièrement appréciée dans le contexte de tensions évoqué.

Session plénière du Conseil nordique, Copenhague, 31 octobre-3 novembre 2016 et visite de travail aux Îles Féroé 2016, 4-5 novembre 2016

D'après *M. Marcel Oberweis* (L), rapporteur, les travaux de la 68ème session du Conseil nordique ont été l'occasion de constater à quel point les thèmes à l'ordre du jour sont proches des sujets traités par le Parlement Benelux, dont certains inscrits sur sa liste des priorités pour l'année prochaine. Ainsi, la coopération en matière de soins de santé et la mobilité dans le cadre du marché du travail ont fait l'objet de longues discussions.

De topontmoeting van de premiers van de Staten van de Noordse Raad had betrekking op de tenuitvoerlegging van de doelstellingen van de Verenigde Naties met betrekking tot duurzame ontwikkeling. Tijdens de bespreking over samenwerking op buitenlands gebied werd vooral gehandeld over defensie-aangelegenheden. Hier kan een parallel worden getrokken tussen die thema's en de onderwerpen die wij bespreken. Ook de problematiek van de vluchtelingen, de situatie in Turkije, het standpunt van Rusland en de Brexit kwamen aan bod.

De samenwerking met de Noordse landen heeft ongetwijfeld een meerwaarde. Denken we maar aan de coherentie waarmee de Noordse landen zich toeleggen op de green growth en de oplossingen voor de klimaatverandering, steeds in een perspectief op lange termijn. Dat voorbeeld verdient navolging.

Op de vergadering werden ook prijzen op het gebied van het leefmilieu toegekend. Dit jaar ging inzonderheid aandacht naar voedselverspilling.

In de marge van de plenumvergadering was er ook een zeer interessante ontmoeting met de heer Hans Bruyninckx, directeur van het Europees Agentschap voor het leefmilieu dat in Kopenhagen is gevestigd. Hij ging akkoord om aan de plenaire vergadering van juni 2017 deel te nemen en hij is bereid het Beneluxparlement te steunen voor samenwerkingsaangelegenheden die betrekking hebben op energy efficiency en het gebruik van hernieuwbare energie.

Na de Raad kon de Benelux-afvaardiging een bezoek brengen aan de Faeröer eilanden om er het bedrijf te bezoeken dat belast is met de productie en de distributie van elektriciteit op de archipel, de SEV. In 2016 was nagenoeg 60 % van de op de Faeröer eilanden geproduceerde elektriciteit afkomstig van hernieuwbare energie. Naast de elektrische waterkrachtcentrales wordt er veel windenergie geproduceerd, de wind blaast hard in die regio. Het probleem van de onderbreking in de energieproductie, een steeds weerkerend probleem van hernieuwbare energie, werd opgelost door de opslag van de geproduceerde elektriciteit in lithium-ion batterijen.

De regering van de Faeröer eilanden tracht haar afhankelijkheid van aardolie terug te dringen. De Faeröer eilanden zullen bijgevolg in 2030, na IJsland, het tweede land in Europa zijn dat niet langer fossiele energie gebruikt.

De heer Alexander Van Hattem (N) vraagt zich af of het gebruik van lithium-ion batterijen om elektriciteit op te slaan op zich niet problematisch is wat het leefmilieu betreft.

Le sommet des premiers ministres des États du Conseil nordique portait sur la mise en œuvre des objectifs des Nations unies en matière de développement durable. La discussion sur la coopération en matière extérieure concernait surtout des questions de défense. Un parallèle peut être dressé ici avec nos propres sujets de discussion. La problématique des réfugiés, la situation en Turquie, la position de la Russie et le Brexit ont également été abordés.

Une coopération avec les pays nordiques apporte incontestablement une plus-value. Il suffit de penser à la cohérence avec laquelle les pays nordiques se focalisent sur la *green growth* et les solutions au changement climatique, toujours dans une perspective à long terme. C'est un exemple à suivre.

Cette session fut également l'occasion de la remise de récompenses en matière d'environnement. La lutte contre le gaspillage alimentaire a particulièrement retenu l'attention cette année.

En marge de la séance plénière, un entretien particulièrement intéressant a eu lieu avec M. Hans Bruyninckx, directeur de l'Agence européenne pour l'environnement basée à Copenhague. Ce dernier a accepté de participer à la séance plénière de juin 2017 et est disposé à épauler le Parlement Benelux pour les questions de coopération en matière d'efficacité énergétique et le recours aux énergies renouvelables.

À l'issue de ce Conseil, la délégation Benelux a eu l'occasion de se rendre aux îles Féroé pour visiter l'entreprise chargée de la production et de la distribution de l'électricité sur l'archipel, la SEV. En 2016, près de 60 % de l'électricité produite sur les îles Féroé provenait d'énergie renouvelable. Avec les centrales hydro-électriques, l'éolien procure beaucoup d'énergie, le vent soufflant particulièrement fort dans la région. Le problème de l'intermittence dans la production de l'énergie, problème récurrent des énergies renouvelables, a été résolu par le stockage de l'électricité produite dans des batteries Lithium-ion.

Le gouvernement des îles Féroé tient à réduire sa dépendance pétrolière, à tel point que les îles Féroé seront en 2030 le deuxième pays en Europe après l'Islande à s'être libéré des énergies fossiles.

M. Alexander Van Hattem (N) se demande si le recours à des batteries Lithium-ion pour stocker l'électricité n'est pas en lui-même problématique d'un point de vue environnemental.

De heer Oberweis is van oordeel dat de lithium batterijen ontegenzeggelijk een stap voorwaarts betekenen in vergelijking met de zwavelbatterijen, maar hij geeft toe dat het hier om een zeldzame grondstof betreft. De helft van dat beschikbaar erts zit in de Boliviaanse ondergrond en China eigent zich de productie toe zodat er snel een beschikbaarheidsprobleem kan ontstaan. De ingenieurs, de wetenschappers en de beleidsmensen moeten in het licht van de voordelen en de nadelen, de beste oplossing kiezen en dat is wat ze hebben gedaan.

Nordic – Baltic Conference on human trafficking, Tallinn, 10 en 11 november 2016

Mevrouw Patricia Creutz (B), rapporteur, vertegenwoordigde het Beneluxparlement op deze conferentie over mensenhandel waarop alle actoren betrokken bij de strijd tegen deze handel de middelen konden bespreken om deze strijd op korte termijn te versterken en de samenwerking tussen de Staten of de regio's te verbeteren.

Een eerste seminar was gewijd aan de nationale mechanismen ter bestrijding van de mensenhandel in de Noordse en de Baltische landen. De meeste Staten uit die regio hebben een nationale rapporteur aangesteld of in een soortgelijk mechanisme voorzien, zoals wordt aanbevolen in de Europese richtlijn over de bestrijding van de mensenhandel. Die rapporteurs werken samen met de Europese coördinatrice voor de strijd tegen mensenhandel.

Op een tweede seminar werd gehandeld over de noodzakelijke goedkeuring van de wet met betrekking tot de recente ontwikkelingen op dat gebied, meer bepaald de nieuwe methodes van de smokkelaars. Deense, Zweedse en Litouwse deskundigen verklaarden dat ze de slachtoffers van de mensenhandel die zichzelf niet als slachtoffer zien, moeilijk als zodanig kunnen identificeren.

Mevrouw Creutz geeft de besluiten van de conferentie: de mensenhandel neemt voortdurend toe in de Noordse landen en de Baltische Staten in weerwil van de genomen maatregelen. Het aantal veroordelingen is beperkt.

Seksuele uitbuiting, de meest voorkomende vorm van mensenhandel, neemt nieuwe vormen aan, meer bepaald door het internet, waardoor het nog moeilijker wordt om dat misdrijf op te sporen. Het aantal slachtoffers dat verplicht wordt te bedelen of gauwdiefstallen te plegen, inbraken te plegen of drugs te verkopen, neemt toe. Een stijgend aantal slachtoffers wordt uitgebuit voor fraude met de identiteit, de uitkeringen of de belastingen. In de Baltische Staten nemen de schijnhuwelijken die typische uitbuitingskenmerken vertonen, toe. Migranten worden

M. Oberweis doit convenir que même si les piles au lithium sont un progrès indéniable sur les piles au soufre, le lithium est un matériau rare, le sol de Bolivie renfermant la moitié du minerai disponible et la Chine s'accaparant sa production, ce qui peut mener rapidement à des problèmes de disponibilité. Cependant, les ingénieurs, les scientifiques, les décideurs doivent choisir la meilleure solution possible, au regard des avantages et des inconvénients, et c'est ce qu'ils ont fait.

Nordic – Baltic Conference on human trafficking, Tallinn, 10 et 11 novembre 2016

Mme Patricia Creutz (B), rapporteuse, a représenté le Parlement Benelux à cette conférence sur la traite des êtres humains, qui a permis à tous les acteurs impliqués dans la lutte contre cette traite de discuter des moyens de la renforcer à court terme et d'accroître la coopération entre les États ou entre les régions.

Un premier séminaire était axé sur les mécanismes nationaux de lutte contre la traite des êtres humains des pays nordiques et des Pays baltes. La plupart des États de la région ont procédé à la désignation d'un rapporteur national ou d'un mécanisme équivalent, comme le recommandait la directive européenne sur la prévention de la traite des êtres humains. Ces rapporteurs coopèrent avec la coordinatrice européenne de la lutte contre la traite des êtres humains.

Un second séminaire portait sur l'adaptation nécessaire de la loi aux évolutions récentes en la matière, notamment aux nouvelles méthodes des trafiquants. Des experts danois, suédois et lituaniens ont pu faire part de leurs difficultés à identifier des victimes de la traite qui ne se considèrent pas toujours comme telles.

Mme Creutz livre les conclusions de la conférence: la traite des êtres humains est en constante augmentation dans les pays nordiques et dans les États baltes, en dépit des mesures mises en place. Le nombre de condamnations est peu élevé.

L'exploitation sexuelle est la forme de traite la plus fréquente et elle prend de nouvelles formes, notamment par internet, ce qui la rend moins détectable. On constate une augmentation du nombre de victimes contraintes de mendier ou de voler à la tire, de cambrioler ou de vendre de la drogue. Un nombre croissant de victimes sont exploitées pour des fraudes d'identité, aux allocations ou à la taxation. Dans les États baltes, se multiplient les cas de mariages blancs présentant des traits caractéristiques d'exploitation. Le travail forcé des migrants est également

steeds vaker tot arbeid gedwongen, het lot van de MENA is daarbij bijzonder verontrustend.

Mevrouw Creutz besluit dat de autoriteiten nog veel werk voor de boeg hebben: de internationale samenwerking dient te worden verbeterd aan de hand van gezamenlijke kanalen, duidelijk geïdentificeerde contactpunten, gecoördineerde maatregelen en een groter gebruik van de *joint investigation teams* van Europol.

De Noordse landen en de Baltische Staten die het probleem als een absolute prioriteit zien, hebben een gezamenlijk bestrijdingsprogramma 2017-2018 opgesteld dat ertoe moet leiden dat de smokkelaars worden vervolgd en een betere bescherming van de slachtoffers wordt bewerkstelligd.

De heer Marcel Oberweis (L) dankt mevrouw Creutz voor haar betoog over een probleem waarvoor hij bijzonder gevoelig is, namelijk dat van de alleenstaande minderjarigen, die de kwetsbaarste groep onder de migranten vormen en voor wie alles nog slechter is dan voor een volwassene. Hij is van oordeel dat het onderwerp onder het Nederlands voorzitterschap opnieuw ter hand moet worden genomen. Volgens hem moeten de Baltische landen, de Benelux en de Visegrad-groep een gezamenlijke conferentie organiseren: met tien, zo hoopt hij, moet het mogelijk zijn iets te doen.

Neerlegging van antwoorden van de regeringen op vroeger aangenomen aanbevelingen

De heer Luc Willems (B) vermeldt de recente antwoorden van het Comité van ministers: een eerste over de internationale tentoonstellingen dat gisteren aan bod kwam en twee aanvullende antwoorden op schriftelijke vragen over de luchtroutes naar de regionale luchthavens.

De heer Wouter De Vriendt (B) is van oordeel dat de voortgang van de aanbevelingen die bij het Comité van ministers worden neergelegd en het antwoord dat erop wordt gegeven, een van de essentiële taken van het Beneluxparlement is. Hij vraagt zich af of er aanbevelingen zijn waarop het Comité van ministers nog niet heeft geantwoord en om hoeveel aanbevelingen het gaat.

De heer Willems antwoordt dat inderdaad nog een aantal antwoorden moet worden gegeven. Dat is meer bepaald het geval voor de intellectuele eigendomsrechten waar de regeringen naar elkaar kijken, maar tegen de volgende plenaire vergadering kan een antwoord in het vooruitzicht worden gesteld.

en augmentation, le sort des MENA étant particulièrement préoccupant.

En définitive, poursuit Mme Creutz, il reste à accomplir un travail considérable aux autorités: il faut améliorer la coopération internationale par des canaux communs, des points de contact clairement identifiés, des mesures coordonnées et un recours plus aux *joint investigation teams* d'Europol.

Les pays nordiques et les États baltes, considérant le problème comme une priorité absolue, ont conclu un programme commun de lutte 2017–2018 pour veiller à ce que les trafiquants soient poursuivis et pour assurer une meilleure protection aux victimes.

M. Marcel Oberweis (L) remercie l'oratrice pour cet exposé qui aborde un problème auquel il est particulièrement sensible, celui des mineurs non accompagnés, les plus vulnérables parmi les migrants, pour lesquels tout est pire encore que pour un adulte. Il estime que le sujet devrait être repris sous la présidence néerlandaise. Il faudrait selon lui organiser une conférence commune entre Pays baltes, Benelux et Groupe de Visegrád: à dix, espère-t-il, il y aurait moyen de faire quelque chose.

Dépôt de réponse des gouvernements à des recommandations antérieures

M. Luc Willems (B) fait état des réponses récentes du Comité des ministres, l'une sur les expositions internationales et deux réponses complémentaires à des questions écrites sur les routes aériennes menant aux deux aéroports régionaux.

M. Wouter De Vriendt (B) est d'avis que le suivi des recommandations déposées auprès du Comité des ministres et de la réponse qui y est apportée doit figurer parmi les tâches essentielles du Parlement Benelux. Il se demande s'il y a des recommandations auxquelles le Comité des ministres n'a pas encore apporté de réponse et quel serait leur nombre.

M. Willems répond qu'en effet un certain nombre de réponses sont à venir. C'est notamment le cas d'une recommandation concernant les droits de propriété intellectuelle au sujet de laquelle les gouvernements se renvoient la balle mais une réponse est espérée pour la prochaine séance plénière.

De voorzitter stelt vast dat er toch wat schot in zit, vooral omdat het Beneluxparlement meer aanbevelingen over belangrijke onderwerpen heeft aangenomen.

De heer Daniel Senesael (B) stelt voor een tabel met alle aanbevelingen gericht aan het Comité van ministers en de gegeven antwoorden, bij te houden.

De heer Willems antwoordt dat zo'n tabel inderdaad nog niet bestaat, maar wel in de maak is en zal worden overgezonden aan de voorzitter zodat de leden er kennis kunnen van nemen en aldus een zicht hebben op alle aanbevelingen en de gegeven antwoorden. De voorzitter wijst erop dat een oplossing van het type iCloud wordt ontwikkeld zodat iedereen toegang zal hebben tot alle documenten.

Begroting van het dienstjaar 2017

De heer Daniel Senesael (B), rapporteur, deelt de assemblee het voorstel van begroting voor het dienstjaar 2017 mee. De stijgingen zijn te wijten aan het feit dat de secretarissen van de fracties sinds kort uitgenodigd worden op de vergaderingen van het permanent comité, aan het feit dat de plenaire vergaderingen de twee komende jaren in Den Haag zullen doorgaan, wat reis- en hotelkosten voor het personeel tot gevolg heeft, aan het stijgend aantal commissiedagen en aan het feit dat het artikel met betrekking tot de vergaderingen van de interparlementaire organisaties telkens wordt overschreden.

Om die stijgingen op te vangen en de begroting onder controle te houden werd op bepaalde uitgaven bespaard, zoals bij de artikels met betrekking tot het personeel van het vast secretariaat, het secretariaat-generaal en het drukken van de documenten.

De begroting 2017 bedraagt uiteindelijk 647 750 euro of 2 % meer dan in 2016. Het permanent comité heeft het voorstel van begroting goedgekeurd.

Aangezien geen vragen worden gesteld en geen commentaar wordt gegeven, beschouwt de voorzitter het voorstel van begroting als zijnde aangenomen.

Benoeming van de griffier 2017–2018

De voorzitter dankt de heer Gert Van der Biesen voor zijn werk als griffier van het Beneluxparlement en stelt voor dat hij wordt opgevolgd door mevrouw Renata Vos, huidig griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden.

La présidente constate que le processus s'est quand même accéléré, surtout compte tenu du fait que le Parlement Benelux a produit davantage de recommandations sur des sujets importants.

M. Daniel Senesael (B) suggère de tenir à jour un tableau reprenant l'ensemble des recommandations adressées au Comité des ministres et la réponse qui y a été apportée.

M. Willems répond qu'en effet un tableau de ce type n'existe pas encore, mais qu'il est en cours de réalisation et qu'il sera transmis à la présidente en vue d'être communiqué aux membres afin qu'ils puissent disposer d'une vue d'ensemble des recommandations et des réponses qui y sont apportées. La présidente précise que l'intranet de type *Owncloud* permet à chacun d'avoir accès à tous les documents.

Budget de l'exercice 2017

M. Daniel Senesael (B), rapporteur, communique à l'assemblée la proposition de budget pour l'exercice 2017. Il fait remarquer des augmentations, dues au fait que les secrétaires de groupe sont invités depuis peu à participer aux réunions du comité permanent, au fait que les plénières se dérouleront les deux prochaines années à La Haye, ce qui implique des indemnités de déplacement et des frais d'hôtel pour le personnel, à l'augmentation du nombre de jours de commission et au dépassement récurrent à l'article des réunions organisationnelles interparlementaires.

Pour compenser ces augmentations et maîtriser le budget, des dépenses ont été réduites comme on peut le voir aux articles relatifs au personnel du secrétariat fixe, au secrétariat général et à l'impression des documents.

En conclusion, le budget 2017 est de 647 750 euros, soit 2 % de plus qu'en 2016. Il a été approuvé par le comité permanent.

En l'absence de questions ou de commentaire, la présidente considère que la proposition de budget est adoptée.

Nomination du greffier 2017–2018

La présidente remercie M. Gert Van der Biesen pour son travail tant que greffier du Parlement Benelux, et propose lui succéder Mme Renata Vos, actuellement greffière de la Seconde Chambre (Tweede Kamer) et des États généraux du Royaume des Pays-Bas.

(Instemming)

Benoeming van de rekeningverificateurs

De voorzitter stelt voor volgende leden aan te stellen als rekeningverificateur: de heer Jan Bertels voor de socialistische fractie (B), mevrouw Ingrid de Caluwé voor de liberale fractie (NL) en mevrouw Diane Adehm voor de christelijke fractie (Lux).

(Instemming)

Benoeming van het Bureau 2017–2018

De voorzitter geeft aan dat de samenstelling van het Bureau moet worden aangepast nu de plenaire vergaderingen van het Beneluxparlement zullen doorgaan in het nieuwe gastland, Nederland.

De nieuwe samenstelling werd voorgelegd aan het Bureau en het permanent comité. De heer André Postema (N) wordt voorgedragen als voorzitter, de heer Marcel Oberweis (L) en mevrouw Maya Detiège (B) als ondervoorzitter.

(Instemming)

Slottoespraak van mevrouw Maya Detiège, voorzitter van het Beneluxparlement

Het Belgisch voorzitterschap van het Beneluxparlement wordt met deze plenumvergadering afgesloten. Voor de voorzitter zal het altijd een intense maar ook zeer aangename periode in haar leven blijven. Om de kritiek van Nederland ten aanzien van het Beneluxparlement en de Benelux Unie te pareren had haar voorganger, de heer Marcel Oberweis, een werkgroep opgericht die zij mocht voorzitten en die zich tot doel stelde de Benelux de middelen aan te reiken om zich opnieuw uit te vinden en aan efficiency te winnen.

Tijdens haar voorzitterschap heeft ze eveneens getracht de Nederlandse en Luxemburgse leden beter vertrouwd te maken met het Belgisch parlementair systeem, dat voor niet ingewijden een labyrint is, meer bepaald aan de hand van vergaderingen in de meeste parlementen van het land.

De hervormingen in het Beneluxparlement strekken ertoe zijn zichtbaarheid en zijn professionalisme te verhogen. Zijn politieke oriëntatie sluit aan op de jaarplannen van de Benelux Unie. De plenaire vergaderingen hebben kunnen rekenen op de aanwezigheid van regeringsleden die hun voorgeschiedenis in de Benelux niet zijn vergeten. Die bevoorrechte contacten zijn van grote waarde wanneer thema's die voor de Benelux belangrijk zijn,

(Assentiment)

Nomination des vérificateurs aux comptes

La présidente propose la désignation des membres suivants comme vérificateurs aux comptes: M. Jan Bertels (B) pour le groupe socialiste, Mme Ingrid De Caluwé pour le groupe libéral (NL) et Mme Diane Adehm pour le groupe chrétien (Lux).

(Assentiment)

Nomination du Bureau 2017–2018

Comme l'indique *la présidente*, en raison du déplacement des séances plénières du Parlement Benelux vers le nouveau pays hôte, les Pays-Bas, la composition du Bureau doit être adaptée en conséquence.

La nouvelle composition a été soumise au Bureau et au comité permanent. M. André Postema (N) est proposé comme président, M. Marcel Oberweis (L) et Mme Maya Detiège (B) comme vice-présidents.

(Assentiment)

Discours final par Mme Maya Detiège, présidente du Parlement Benelux

La présidence belge du Parlement Benelux se termine avec cette séance plénière. La présidente s'en souviendra d'une période certes intense mais aussi très agréable. Pour faire aux critiques des Pays-Bas à l'encontre du Parlement et de l'Union Benelux, son prédécesseur M. Marcel Oberweis a mis en place un groupe de travail qu'elle a eu l'occasion de présider et qui s'est employé à permettre au Benelux de se réinventer pour gagner en efficacité.

Pendant sa présidence, elle s'est également employée à mieux faire connaître aux membres néerlandais et luxembourgeois le système parlementaire belge, labyrinthe pour le non-initié, notamment en organisant des réunions dans la plupart des parlements du pays.

Les réformes au sein du Parlement Benelux visaient à lui apporter plus de visibilité et de professionnalisme. Son orientation politique s'aligne sur les plans annuels de l'Union Benelux. Les plénières ont pu compter avec la présence de membres des gouvernements qui n'ont pas oublié leurs antécédents au Benelux. Ces contacts privilégiés sont d'une grande aide au moment de relayer des thèmes importants pour le Benelux, comme l'ont

aan bod komen. Denken we maar aan Europees commissaris Viviane Reding met de roamingkosten, aan Willy Claes die met ons van gedachten heeft gewisseld over de “Samenwerking inzake defensie in de Benelux” of aan Europees commissaris Marianne Thyssen in een debat over sociale dumping.

Het feit dat de leden van het Bureau voortaan uitgenodigd worden op de top van de premiers van de Beneluxlanden is een bewijs dat het Beneluxparlement ernstig wordt genomen. Op die vergaderingen wordt gesproken over thema's zoals werkgelegenheid en groei, gezamenlijke handelsmissies en de digitale agenda die de komende jaren ook in het Beneluxparlement zullen worden besproken.

De voorzitter dankt het college van secretarissen-generaal van de Benelux Unie dat zijn competentie ter beschikking van de besluitvorming heeft gesteld, alsook de ambtenaren van het Beneluxparlement die, naast hun taak in hun respectieve parlementen, zich inzetten om het Beneluxparlement te doen leven. Op een discrete en efficiënte wijze dragen ze bij tot de goede werking, de zichtbaarheid en de uitstraling van deze assemblee, en ze doen dat met de glimlach.

Dit voorzitterschap was voor mevrouw Detiège de gelegenheid om haar “Benelux overtuiging”, vooral de noodzaak om de inspanningen te bundelen, te versterken. Het economisch belang van de Benelux is veel groter dan zijn oppervlakte: de Benelux vertegenwoordigt drie vierde van de binnenscheepvaart van de EU, 21 % van haar maritiem transport en 7 % van haar wegvervoer.

De voorzitter beklemtoont dat de Benelux een bron van inspiratie is voor de Baltische en de Noordse Staten, maar ook voor de lidstaten van de Visegrad-groep en zelfs voor de Kaukasuslanden. De Benelux blijft een origineel samenwerkingsplatform waar voor grensoverschrijdende problemen oplossingen worden gevonden, op veel gebieden blijft de Benelux een voorloper van de Europese integratie. Zijn succes is in het huidige klimaat van euroscepticisme een bewijs van de meerwaarde van transnationale samenwerking.

Tot slot dankt de uittredende voorzitter de leden van de assemblee en wenst ze de nieuwe voorzitter veel succes.

De heer André Postema (N), de nieuwe voorzitter, dankt het Belgisch voorzitterschap voor de twee jongste jaren. Zoals mevrouw Detiège heeft aangegeven diende het Beneluxparlement, dat voor Nederland relevanter moest, zich opnieuw te positioneren en dat is gebeurd: het is voortaan professioneler, beter voorbereid en zichtbaarder en zijn werkzaamheden krijgen weerklank in de

prouvé la commissaire européenne Viviane Reding avec les frais de roaming, Willy Claes venu débattre de la “Coopération en matière de défense au sein du Benelux” ou la Commissaire européenne Marianne Thyssen dans un débat consacré au dumping social.

Le fait que les membres du Bureau soient désormais conviés au sommet des premiers ministres des États du Benelux prouve que le Parlement Benelux est pris au sérieux. On y a traité des thèmes comme l'emploi et la croissance, les missions commerciales communes et l'agenda numérique qui seront encore abordés au Parlement Benelux les années qui viennent.

La présidente tient à remercier le collège des secrétaires généraux de l'Union Benelux qui ont apporté leur compétence à la prise de décisions, ainsi que les fonctionnaires du Parlement qui, outre leur tâche au sein de leurs parlements respectifs, s'investissent pour faire vivre le Parlement Benelux. Ils contribuent discrètement et efficacement au bon fonctionnement, à la visibilité et au rayonnement de cette assemblée et ils le font avec le sourire.

Cette présidence fut pour Mme Detiège l'occasion d'affermir ses convictions “beneluxiennes”, surtout envers la nécessité d'unir ses efforts. L'importance économique du Benelux n'est pas proportionnelle à sa faible étendue: le Benelux représente à lui tout seul les trois quarts de la navigation intérieure de l'UE, 21 % de son transport maritime et 7 % de son transport routier.

La présidente souligne que le Benelux est une source d'inspiration non seulement pour les États baltes et nordiques mais aussi pour les pays membres du groupe de Visegrad, et même les pays du Caucase. Le Benelux reste une plateforme de collaboration inédite pour trouver des solutions pratiques aux problèmes transfrontaliers et il est dans bien des domaines un précurseur de l'intégration européenne. Sa réussite démontre la plus-value de la coopération transnationale dans le climat actuel d'euroscepticisme.

Enfin, la présidente sortante remercie les membres de l'assemblée et souhaite beaucoup de succès au nouveau président.

M. André Postema (N), président nommé, remercie la présidence belge pour ces deux dernières années. Comme l'a dit Mme Detiège, il fallait repositionner le Parlement Benelux que les Pays-Bas voulaient plus pertinent et c'est chose faite: celui-ci est désormais plus professionnel, mieux préparé et plus visible, ses travaux rencontrent un écho dans les trois pays. Il y a concertation régulière entre

drie landen. De leden van het Beneluxparlement, het permanent comité, het Bureau en het Comité van ministers, plegen geregeld overleg. Het Bureau heeft dit jaar kunnen deelnemen aan de topontmoeting van de premiers van de Benelux, wat volkomen nieuw is. Het Beneluxparlement heeft zijn jaarplan afgestemd op de doelstellingen van de Benelux Unie zonder daarom zijn kritische blik te verzakken.

De heer Postema verklaart op zijn beurt verheugd te zijn dat tal van ministers aan de vergaderingen van het Beneluxparlement willen deelnemen, zoals de heren Félix Braz en Koen Geens om te spreken over terrorisme, de heer Francken over migratie of de heer Bellot over mobiliteit.

Mevrouw Detiège heeft een indrukwekkend parcours afgelegd. De heer Postema wenst eerst alle leden van het Beneluxparlement, de voorzitters van de commissies en van de afvaardigingen en de gewezen voorzitter, de heer Oberweis, te complimenteren. Mevrouw Detiège heeft aan het Beneluxparlement een persoonlijke toets gegeven. Het Parlement en de Unie werden geconfronteerd met politiek gevoelige onderwerpen zoals het bestrijden van de sociale fraude, de mensenhandel of de wet op het levenseinde, en mevrouw Detiège heeft dat alles tot een goed einde gebracht.

Wat de internationale contacten betreft, werd het Parlement niet stelselmatig uitgenodigd, maar enkel wanneer thema's aan bod kwamen waar het een meerwaarde kon bieden. Dat geldt voor zijn eigen internationale missies en de heer Postema verklaart dat hij de komende jaren daarop zal toezien.

In zijn eigen naam en namens de secretaris-generaal, mevrouw Christine Bogaert, dankt hij de voorzitter voor haar uitstekende samenwerking met de staf. Hij dankt haar tevens omdat ze het Beneluxparlement zo'n charmant gezicht heeft gegeven.

De heer Marcel Oberweis (L) verwijst naar de tijd toen het Benelux telkens weer geleid werd door oude heren. Toen een jonge dame aan het hoofd van het Beneluxparlement kwam te staan, werd alles veel beter. Hij hoopt dat het Nederlands voorzitterschap er zal in slagen van de Benelux de baken te maken die hij vurig wenst.

Mevrouw Patricia Creutz (B) dankt namens de christelijke fractie mevrouw Detiège voor haar voorzitterschap de voorbije twee jaar tijdens welke veel werd gewerkt en veel successen werden geboekt. Het was een periode gekenmerkt door bijzondere gebeurtenissen die het Bene-

les membres du Parlement Benelux, du comité permanent, du Bureau et du Comité des ministres. Cette année, le Bureau a pu participer au sommet des premiers ministres du Benelux, ce qui est inédit. Le Parlement Benelux a mis son plan annuel en accord avec les objectifs de l'Union Benelux, sans renoncer pour autant à son regard critique.

M. Postema se félicite à son tour des nombreux ministres s'invitant aux réunions du Parlement Benelux, tels MM. Félix Braz et Koen Geens, pour parler terrorisme, M. Francken au sujet de migration ou M. Bellot à propos de mobilité.

Même si le parcours de Mme Detiège est impressionnant, M. Postema veut adresser ces compliments à tous les membres du Parlement Benelux, aux présidents de commission, aux chefs de délégation et à l'ex-président M. Oberweis. Mme Detiège a pu apporter son accent personnel. Alors que des sujets sensibles politiquement étaient à l'ordre du jour du Parlement et de l'Union, comme la lutte contre la fraude sociale, la traite des êtres humains ou la loi sur la fin de vie, Mme Detiège s'en est fort bien sortie.

Pour ce qui est des contacts internationaux, le Parlement n'a pas été invité systématiquement mais uniquement lorsqu'on abordait des thèmes où il pouvait apporter une plus-value. Cela vaut pour ses propres missions internationales et M. Postema affirme qu'il y veillera pour les années à venir.

En son nom et au nom de la secrétaire générale, Mme Christine Bogaert, il remercie la présidente pour son excellente collaboration avec le staff. Il la remercie également pour avoir donné un si charmant visage au Parlement Benelux.

M. Marcel Oberweis (L) évoque le temps où se succédaient les vieux messieurs à la tête du Parlement Benelux et constate que tout a changé en mieux quand une jeune dame en a pris les rênes. Il espère que la présidence néerlandaise finira de faire du Benelux le phare qu'il appelle de ses vœux.

Mme Patricia Creutz (B) remercie Mme Detiège au nom du groupe chrétien pour ses deux années de présidence, pleines de travail et de succès, une période marquée par des événements exceptionnels qui ont contraint le Parlement Benelux à se réunir à Namur. Elle en profite pour

luxparlement gedwongen hebben in Namen te vergaderen. Ze maakt van de gelegenheid gebruik om alle voorzitters van de Belgische parlementen waar het Beneluxparlement kon vergaderen, te danken.

Mevrouw Creutz verzekert de voorzitter dat ze, dankzij haar open en warm karakter, de gave heeft te kunnen verenigen en dat ze erin geslaagd is het werk van het Beneluxparlement te promoten en mede zijn zichtbaarheid te verbeteren. Ze dankt de ploeg die haar tijdens haar voorzitterschap heeft omringd en ze feliciteert haar opvolger, de heer Postema, die ze veel nieuwe ideeën en veel succes toewenst.

De heer Daniel Senesael wenst namens de socialistische fractie de voorzitter drie woorden te zeggen: dank, bravo en respect. Dank voor haar overtuiging die ze deelt en verspreidt. Dank voor haar inzet, haar engagement, haar manier om opinies te bundelen. Naar aanleiding van de problemen met de beruchte Nederlandse motie heeft ze aangetoond dat ze elke hindernis kan nemen. Respect omdat ze het mogelijk heeft gemaakt banden aan te knopen, vriendschap te sluiten en de dialoog te laten heersen.

De heer Luc Willems (B) dankt in naam van het secretariaat-generaal van de Benelux Unie de voorzitter voor hun uitstekende samenwerking, het op elkaar afstemmen van hun agenda's en de toegenomen relevantie van het Beneluxparlement. Zijn collega's en hijzelf zullen trachten met de nieuwe voorzitter even goed te doen.

De heer Joost Taverne (N) wenst, in afwezigheid van de nieuwe voorzitter van de liberale fractie, ook enkele woorden te zeggen. Het incident met de Nederlandse motie zal de gelegenheid geweest zijn om een interne discussie te houden, zo stelt hij. Culturele verschillen leiden ertoe dat kritiek niet in alle landen op eenzelfde manier wordt gewaardeerd, maar dankzij de actie en de steun van de voorzitter en het Bureau is alles goed gekomen en is de crisis uitgemond in verbeteringen, waarvoor hij haar dankt.

De heer Roger Negri (L) dankt op zijn beurt namens de Luxemburgse afvaardiging de voorzitter voor haar formidabel voorzitterschap dat de Benelux een nieuwe impuls heeft gegeven. Hij wenst Nederland en de heer Postema een even goed voorzitterschap toe.

De voorzitter dankt alle sprekers voor hun lovende woorden. Ze twijfelt er niet aan dat de twee komende jaren even formidabel zullen zijn.

De vergadering wordt gesloten om 12.10 uur.

remercier tous les présidents d'assemblées parlementaires belges qui l'ont accueilli.

Mme Creutz assure à la présidente qu'elle aura eu le don de rassembler, grâce à son caractère ouvert et chaleureux, qu'elle aura réussi à promouvoir le travail du Parlement Benelux et concouru à le rendre plus visible. Elle remercie l'équipe qui l'a entourée le temps de sa présidence réussie et félicite son successeur, M. Postema, à qui elle souhaite une présidence pleine de nouvelles idées et de succès.

M. Daniel Senesael voudrait dire trois mots à la présidente au nom du groupe socialiste: merci, bravo et respect. Merci pour ses convictions, partagées et propagées. Merci pour son investissement, son engagement, sa manière de fédérer des opinions. Suite aux problèmes avec cette fameuse motion néerlandaise, elle a prouvé qu'elle pouvait surmonter tout obstacle. Respect parce qu'elle a permis aux liens de se nouer, à l'amitié de naître et au dialogue de régner.

M. Luc Willems (B) s'exprime au nom du secrétariat général de l'Union Benelux et remercie la présidente pour leur excellente collaboration, le rapprochement de leurs ordres du jour et la pertinence accrue du Parlement Benelux. Il affirme que ses collègues et lui essaieront de faire aussi bien avec le nouveau président.

M. Joost Taverne (N) tient également à dire quelques mots, en l'absence du nouveau chef du groupe libéral. L'incident avec la motion aux Pays-Bas aura été l'occasion d'une discussion interne, plaide-t-il. En raison des différences culturelles, les critiques ne sont pas toujours appréciées de la même manière dans tous les pays mais grâce à l'action et au soutien de la présidente et du Bureau, tout s'est arrangé et la crise a débouché sur des améliorations, ce dont il la remercie.

M. Roger Negri (L) prend la parole pour remercier à son tour la présidente au nom de la délégation luxembourgeoise pour une formidable présidence qui a donné un nouvel élan au Benelux et souhaiter une tout aussi bonne présidence aux Pays-Bas et à M. Postema.

La présidente remercie tous les intervenants pour leurs compliments et fait part de sa confiance envers le fait que les deux prochaines années seront formidables elles aussi.

La séance est levée à 12 heures 10.